

Aktualności

Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

PL ISSN 1899-346X Rok XXII Nr 1(85) styczeń-luty 2018

**Spotkanie
noworoczne**

**Na szkoleniu
w Państwie Środka**

PRYMUSI NAGRODZENI

czytaj s. 30-31

Szanowni Państwo

„Aktualności UP w Lublinie” od tego roku są dwumiesięcznikiem. Nowy layout – projekt graficzny – czasopisma dostosowany jest do systemu identyfikacji wizualnej, obowiązującej w naszej uczelni od jesieni 2013 r. Zachowaliśmy barwy wyróżniające działy: Wydarzenia – kolor zielony, Konferencje, Szkolenia – bordowy, Dydaktyka i Wokół Nauki – złoty, pozostałe działy – granatowy. Wprowadziliśmy więcej światła na szpaltach oraz zastosowaliśmy wyróżnienia. Mamy nadzieję, że życzliwie przyjmą Państwo nową formułę „Aktualności”.

W numerze informujemy o powstaniu Związku Uczelni Lublina. Zgodę na jego utworzenie podpisał w grudniu 2017 r. wicepremier, minister nauki dr Jarosław Gowin. W skład związku weszły: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Politechnika Lubelska i Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie. Jest to trzeci taki związek w Polsce. W kwietniu 2015 r. Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechnika Krakowska i Uniwersytet Rolniczy utworzyły pierwszy, pod nazwą InnoTechKra. W październiku 2017 r. powołano Uczelnie Śląska – związek założony przez Politechnikę Śląską w Gliwicach, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Politechnikę Częstochowską, Akademię Techniczno-Humanistyczną w Bielsku-Białej oraz Politechnikę Opolską.

Podobne inicjatywy, choć jeszcze bez podpisu ministra, pojawiły się w Bydgoszczy i Gdańsku. List intencyjny w sprawie utworzenia związku uczelni podpisali rektorzy Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego i Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego. W Trójmieście związek zamierzają utworzyć Uniwersytet Gdański i Gdański Uniwersytet Medyczny. Obie uczelnie od lat prowadzą wspólny Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii. O federalizacji myślą też Uniwersytet Warszawski i Warszawski Uniwersytet Medyczny.

W przemówieniu noworocznym JM Rektor Zygmunt Litwińczuk, podsumowując miniony rok, podkreślił dobre wyniki parametryzacji przeprowadzonej przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych w 2017 r. Jeden wydział UP otrzymał kategorię A, a pozostałe B. Poprawiła się także pozycja trzech wydziałów na listach rankingowych w obrębie dyscypliny.

Przedstawiamy też sylwetkę prof. dr. hab. Zdzisława Targońskiego – naukowca, organizatora i pasjonata, byłego rektora UP – który za swoje osiągnięcia naukowe otrzymał Nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

O tym, jakie rośliny jeść, by uniknąć chorób cywilizacyjnych, pisze prof. dr hab. Renata Nurzyńska-Wierdak.

Zachęcam do przeczytania relacji dr Katarzyny Skrzypczak ze szkoleniowego wyjazdu do Chin, w którym uczestniczyło międzynarodowe grono specjalistów zajmujących się produkcją i bezpieczeństwem żywności.

Monika Jaskowiak
redaktor naczelny

Spis treści

WYDARZENIA

- 2 Spotkanie noworoczne
- 7 Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
- 9 Związek Uczelni Lublina
- 10 Medal Oczapowskiego
Nagrody ministra
Nominacje ■ Habilitacje ■ Doktoraty
- 11 Profesor Zdzisław Targoński
- 14 Kalendarium
- 22 Święto Parków Krajobrazowych Województwa Lubelskiego
- 28 Dyplomy
- 30 Prymusi nagrodzeni

KONFERENCJE SZKOLENIA

- 15 Na szkoleniu w Państwie Środka
- 19 Żywnienie zwierząt
- 21 Profesor Jan Matras
- 23 Ornitologia lokalnie i globalnie

WOKÓŁ NAUKI

- 25 Antyoksydanty roślinne w walce z chorobami cywilizacyjnymi

DUSZPASTERSTWO

- 32 Ad maiora natus sum

Sprostowanie

W 4. numerze „Aktualnościach UP” z 2017 r., na str. 28, w artykule *W cztery strony świata*, pod dolnym zdjęciem błędnie podaliśmy nazwisko pani Haliny Wakarowej. Podpis pod zdjęciem powinien brzmieć: *Członkowie zespołu z Haliną Wakarową, organizatorką pobytu.*

Osoby zainteresowane i czytelników serdecznie przepraszamy.

Redakcja

Istotną częścią noworocznego spotkania było wystąpienie JM Rektora Zygmunta Litwińczuka. Wyświetlono uczelnianą kronikę filmową, pokazującą najważniejsze wydarzenia z poprzedniego roku. Zebrani wysłuchali także koncertu złożonego z koled oraz standardów muzyki rozrywkowej i klasycznej.

Zgodnie z naszą uczelnianą tradycją wszyscy pracownicy i studenci Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zostali zaproszeni przez JM Rektora na spotkanie noworoczne społeczności akademickiej. Odkryło się ono 4 stycznia 2018 r. w Centrum Kongresowym UP.

Spotkanie noworoczne

Przemówienie JM Rektora

Szanowni Państwo, czynni i emerytowani pracownicy Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, drodzy studenci

Cztery dni temu pożegnaliśmy stary rok i żyjemy w nowym osiemnastym roku nowego trzeciego tysiąclecia po narodzinach Chrystusa. Spotykamy się dzisiaj w tej sali, aby dokonać, jako społeczność naszej Uczelni, podsumowania działań i osiągnięć w roku 2017 i nakreślić plany na najbliższy rok, 2018.

Rok 2017 był to rok, w którym odnotowano wymierne sukcesy na wielu etapach działalności naukowo-badawczej i dydaktycznej, były również sprawy, w których rozwiązaniu nie osiągnięto znaczących postępów.

W roku 2017 Uczelnia miała zapewnioną płynność finansową, w związku z tym na czas wypłacano pobory i różne świadczenia, jakie przysługują pracownikom i studentom, chociaż prawdopodobnie suma wszystkich wydatków z różnych form działalności w roku 2017 będzie wyższa niż pozyskana z Ministerstwa Nauki dotacja z działalności podstawowej. Nakłada to więc na władze Uczelni obowiązek prowadzenia ściśle kontrolowanej gospodarki finansowej, przede wszystkim w zakresie zatrudnienia, bo to jest najwyższa pozycja w strukturze kosztów. Musimy dostosować stan zatrudnienia w różnych grupach do aktualnej liczby studentów, która jest prawie o 5 tys. mniejsza niż w roku 2010. W roku 2017 zmniejszyliśmy zatrudnienie o ponad 50 osób, w tym 21 w grupie nauczycieli i zwiększyliśmy udział nauczycieli w przeliczeniu na etaty w ogóle zatrudnionych z 46 do 48%.

Za sukces pomimo niekorzystnych od kilku lat tendencji w tym zakresie należy uznać ostatnią rekrutację. Przyjęliśmy bowiem ponad 2 tys. studentów. Podkreślić również należy, że w ostatnim roku zaobserwowano większe za-

interesowanie młodzieży naszą Uczelnią. Zarejestrowało się ponad 8 tys. kandydatów, 7,5 tys. w roku 2016. Wiązać to należy prawdopodobnie z lepszą promocją Uczelni i uruchomieniem 2 nowych kierunków studiów, tzn. ekoenergetyki oraz wychowania fizycznego i agroturystyki kwalifikowanej. Z oferowanych przez Uczelnię 35 kierunków studiów nie uruchomiliśmy w październiku czterech.

Przedłużona do 20 września rekrutacja umożliwiła przyjęcie na I rok studiów na większość wydziałów ustalonej przez Senat liczby studentów, z wyjątkiem Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, który już kolejny, 3 rok z rzędu przyjął znacznie mniej studentów, niż planowano.

Cieszy bardzo fakt, że mamy dużą grupę studentów zaliczających kolejne lata studiów z wysokimi ocenami. 13 studentów z naszej Uczelni uzyskało w grudniu 2017 r. stypendium ministra nauki, a 35 stypendium marszałka województwa. W przypadku stypendium ministra była to największa liczba ze wszystkich uczelni w Lublinie. Na zorganizowanym w grudniu na Uczelni spotkaniu władz z najlepszymi studentami wręczyłem 194 osobom listy gratulacyjne, tzn. po jednej osobie z najwyższą średnią z każdego roku na każdym kierunku studiów, a 90 z nich (ze średnią powyżej 4,8) otrzymało również nagrody pieniężne.

Za pewien sukces w roku 2017 należy uznać wyniki ostatniej parametryzacji. Utrzymaliśmy bowiem dotychczasowy stan posiadania, tzn. jeden wydział w kategorii A i pozostałe 5 w B. Podkreślić jednak należy znaczącą poprawę pozycji 3 wydziałów na liście rankingowej w obrębie własnej dyscypliny.

Ważnym działaniem była restrukturyzacja Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, której efektem jest obniżenie o ponad połowę niedoboru godzin dydaktycznych,

związane ze zmniejszeniem tamtejszego stanu zatrudnienia o 18 nauczycieli.

Sukcesem 2017 r. jest na pewno pozyskanie 36 nowych projektów badawczych na kwotę prawie 10 mln zł, w tym 3 w ramach konsorcjów naukowych w programie Biostrateg i 2 z Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój, w których Uczelnia nasza jest głównym wykonawcą. Do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju złożyliśmy w 2017 r. projekt Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego na kwotę 7,5 mln zł, który został pozytywnie oceniony. Umowa zostanie podpisana w pierwszej połowie 2018 r.

Za sukces należy również uznać w pełni pozytywną akredytację w 2017 r. 3 kierunków studiów przez Polską Komisję Akredytacyjną, tzn. ogrodnictwa, hipologii i jeździectwa oraz behawiorystyki zwierząt.

Niewątpliwym sukcesem jest nagroda ministra za całokształt działalności dla profesora Zdzisława Targońskiego i stypendium ministra na okres 36 miesięcy dla dr Izabeli Jośko z Wydziału Agrobioinżynierii. Profesor Targoński znalazł się w gronie 60 osób z całej Polski wyróżnionych taką nagrodą i był jedynym z nauk rolniczych. Ważnym wydarzeniem był również doktorat honoris causa dla profesora Stanisława Winiarczyka, przyznany we Lwowie.

Szanowni Państwo

Od stycznia 2017 r. funkcjonujemy na Uczelni z nową strukturą organizacyjną w administracji. W miejsce 8 jednostek organizacyjnych powołanych zostało 5. Największa reorganizacja dotyczyła Działu Nauki. Powołane zostało Centrum Nauki z nowym kierownictwem, w ramach którego funkcjonują dwa zespoły ds. badań naukowych i ds. programów i projektów. Mijający rok potwierdził trafność tych zmian, szczególnie w odniesieniu do zespołu ds. programów i projektów, którego pracownicy udzielają daleko idącej pomocy w przygotowywaniu wniosków o nowe projekty badawcze. W konsekwencji liczba złożonych wniosków w roku 2017 była ponaddwukrotnie większa niż w roku 2016. Liczba realizowanych na Uczelni projektów to bardzo ważny wskaźnik w parametryzacji jednostek oraz naliczaniu przez ministerstwo dotacji podstawowej i w różnego rodzaju rankingach. Musimy przełamać powszechną opinię w naszym środowisku, że projekty badawcze to indywidualna sprawa każdego pracownika nauki, a przecież jest to istotna sprawa dla całej Uczelni.

Wysoką aktywność pracowników w pozyskiwaniu projektów badawczych mierzoną również liczbą składanych wniosków wpisaliśmy od 1 marca 2017 r. w kryteria awansów

naukowych, poczynając od stanowiska adiunkta aż po stanowisko profesora zwyczajnego.

Dużym wyzwaniem dla Uczelni będzie fakt, że w najbliższych 5 latach przejdzie na emeryturę znaczące grono samodzielnych pracowników nauki, w tym wielu profesorów tytularnych. Ważnym zadaniem staje się więc wspieranie szybkiego zdobywania stopni i tytułów naukowych przez naszych doktorantów i młodych pracowników nauki, aby nie dopuścić do powstania luki pokoleniowej. Będziemy zatrudniać nowych asystentów w jednostkach, gdzie są godziny dydaktyczne. Szczególnie zależy nam na deficytowych na Uczelni dyscyplinach i specjalnościach, które by wyraźnie wzmocniły minima kadrowe na wielu nowych kierunkach studiów.

W tym kontekście, tzn. szybkiego rozwoju kadry naukowej, nie do zaakceptowania są przypadki asystentów, co prawda pojedyncze, zatrudnionych na tym stanowisku przez prawie 20 lat, w tym 10 lat po uzyskaniu stopnia doktora. Mamy na Uczelni asystenta, który ma 51 lat. Za realizację polityki kadrowej w jednostce odpowiada kierownik. Tego typu przypadki, tzn. utrzymywanie „starych” asystentów, będą poważną przeszkodą w przydzielaniu nowych etatów dla jednostki. W tej sprawie rozmawiałem już z dziekanami.

Musimy także uszczelnić system okresowej oceny pracowników naukowo-dydaktycznych. Mamy bowiem na Uczelni adiunkta, który w okresie 20 lat pracy (8 na stanowisku asystenta i 12 adiunkta) zgromadził w sumie tylko 43 punkty za publikacje. Cały czas się zastanawiam, jak się uchował na Uczelni, przecież w okresie tych 20 lat było wiele ocen okresowych. Osoby takie od dawna już nie powinny pracować na stanowiskach naukowo-dydaktycznych, obniżają bowiem pozycję i prestiż całej Uczelni.

W pierwszej połowie 2017 r. dokonaliśmy znaczącej restrukturyzacji w zakresie struktury organizacyjnej na poszczególnych wydziałach. Zmniejszyliśmy liczbę podstawowych jednostek organizacyjnych o 1/4. W miejsce 74 jednostek od 1 września funkcjonuje 56, tzn. 6 instytutów i 50 katedr. W ramach tych 56 jednostek podstawowych funkcjonują 93 zakłady, pracownie i laboratoria. Wszystkim nowo mianowanym dyrektorom instytutów, kierownikom katedr, zakładów i pracowni serdecznie gratuluję tej nominacji. Powierzyłem Państwu cenny kapitał – kadre naukowo-dydaktyczną i majątek uczelni. Jesteście Państwo odpowiedzialni za los i rozwój naukowy podległych Wam pracowników, szcze-

gólnie tych najmłodszych. Bądźcie dla nich mistrzami – wymagającymi, ale jednocześnie dobrymi i sprawiedliwymi. To Państwo będą odpowiedzialni za tworzenie dobrej atmosfery – współpracy i wzajemnej życzliwości. Ale to również od Państwa wymagam aktywności w pozyskiwaniu grantów badawczych, wysoko punktowanych publikacji, patentów i wdrożeń oraz dobrej jakości dydaktyki. Jeżeli sami nie dacie dobrego przykładu, nie będziecie mogli wymagać od swoich podwładnych.

W roku 2017 poczyniliśmy również znaczące, wymierne kroki w tworzeniu nowoczesnej bazy dydaktycznej i naukowej w naszych gospodarstwach doświadczalnych.

Aby ułatwić i przyspieszyć przepływ informacji w naszym środowisku, w czym duży udział ma periodyk „Aktualności UP”, podjąłem decyzję, aby od 2018 r. był on dwumiesięcznikiem. Wychodzić więc będzie rocznie 6 numerów. Aktualnie to kwartalnik.

Szanowni Państwo

Z przedstawionych powyżej faktów widać wyraźnie, że mijający 2017 r. zapoczątkował znaczące zmiany w zarządzaniu i funkcjonowaniu Uczelni. Do pełnego sukcesu jest jeszcze daleka droga. Dlatego też musimy kontynuować rozpoczęte prace i podjąć w tym roku także nowe wyzwania. Za najważniejsze na rok 2018 uznaję:

- dalsze działania w zakresie dostosowania stanu zatrudnienia do aktualnej liczby studentów i prowadzonych badań;
- przyjęcie nowych, wyższych wymagań dla pozytywnej oceny nauczycieli, szczególnie w zakresie działalności naukowo-badawczej;
- wprowadzenie nowego systemu zarządzania działalnością usługową w klinikach i wydanie w jak najkrótszym czasie stosownego zarządzenia rektora w tej sprawie, do czego obliguje mnie wewnętrzny audytor w swoim opracowaniu z dnia 27 grudnia 2017 r. Opracowanie to audytor przekazał dziekanowi Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i kierownikom 6 katedr i klinik prowadzących usługową działalność lekarsko-weterynaryjną;
- pełną informatyzację Uczelni i decentralizację wewnętrznego finansowania.

Wykazane powyżej 4 działania są niezbędne w świetle przedstawionych przez ministra propozycji nowej ustawy – „Konstytucji dla nauki” – do uzyskania statusu uczelni badawczo-dydaktycznej, czego wszyscy sobie na pewno życzymy. Zdecydują o tym bowiem nasze osiągnięcia z lat 2017–2020, które będą podstawą najbliższej parametryzacji. Na marginesie tylko dodam, że kategoria B w najbliższej ocenie będzie pozwalała jedynie na prowadzenie kształcenia na poziomie magisterskim, bez żadnych uprawnień do nadawania stopni naukowych, czyli w takim przypadku będzie to de facto college.

Szczególnie ważnym przedsięwzięciem w roku 2018 będzie informatyzacja Uczelni powiązana z decentralizacją wewnętrznego finansowania. Decentralizacja zarządzania finansami polegająca na przeniesieniu na poziom wydziałów bilansowania pozyskiwanych dochodów i ponoszonych kosztów powinna być, jak to wykazano w wielu innych uczelniach, istotnym impulsem do wyzwolenia aktywności pracowników. Pozwoli bowiem w większym zakresie na premiowanie i nagradzanie tych najbardziej aktywnych, a jednocześnie na szybszą rotację tych, którzy traktują Uczelnię jako instytucję gwarantującą ubezpieczenie i różne przywileje socjalne.

Jesteśmy ostatnią uczelnią rolniczą w Polsce, która nie wprowadziła decentralizacji wewnętrznego finansowania. Od 1 stycznia br. realizuje to już także Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu.

Bardzo interesujących wyników dostarczyła analiza danych dotyczących publikacji wykorzystanych w ostatniej parametryzacji. Dostarczone na moją prośbę przez dziekanów materiały (w postaci rankingu nazwisk wg ilości wniesionych punktów) wskazują jednoznacznie, że na każdym wydziale jest grono około 10–15% pracowników naukowo-dydaktycznych (zatrudnionych na różnych stanowiskach), którzy wnieśli bardzo duży wkład w postaci swoich publikacji w czasopiśmie z listy A i patentów, często było to ponad 20 pozycji. Natomiast koniec tego rankingu to około 20% pracowników, bez których (jeśli by ich wyłączyć z liczby N) ostateczny wynik oceny całego wydziału byłby na pewno wyższy. Na ostatnim spotkaniu rektorów uczelni rolniczych i przyrodniczych 20 listopada 2017 r. w SGGW uznaliśmy za stosowne, aby te wyniki z wkładu poszczególnych pracowników w ocenę parametryczną wykorzystać w realizowanej polityce kadrowej na Uczelni. Ja już taką decyzję podjąłem – 10% nauczycieli na

każdym wydziale, którzy wnieśli swoimi publikacjami największy wkład w ocenę parametryczną, przyznam w 2018 r. miesięczny dodatek specjalny w wysokości 800 zł. Natomiast od tych z końca rankingu będę oczekiwał dużo większej aktywności publikacyjnej w najbliższym okresie, tzn. w roku 2018. Jeżeli tego nie będą realizować, to proponujemy im przejście na stanowisko dydaktyczne (jeśli w jednostce są godziny) lub inżynieryjno-techniczne.

Mam nadzieję, że zdecydowana większość naszej społeczności akademickiej będzie w stanie to zrozumieć – dobro ogólne, dobro Uczelni musi być zawsze ponad indywidualnymi interesami. Śmiem twierdzić, że na obecnym etapie jest to de facto najważniejszy problem, który będzie miał największy wpływ na to, czy nasz Uniwersytet zostanie zaliczony do kategorii uczelni badawczo-dydaktycznych, do czego wszyscy dążymy.

Realizację tego bardzo ważnego dla Uczelni przedsięwzięcia, jakim jest informatyzacja i decentralizacja zarządzania finansami, powierzyłem nowemu wicekanclerzowi – jest nim od 2 dni mgr Waldemar Nycz.

Szanowni Państwo

Kończąc to wystąpienie podsumowując działalność Uczelni w roku 2017 i wskazując na potrzebę podjęcia nowych wyzwań, wyrażam przekonanie, że po wprowadzeniu dalszych potrzebnych zmian w zarządzaniu Uniwersytetem odnotujemy w 2018 r. kolejne sukcesy w działalności naukowo-badawczej i dydaktycznej, co przełoży się na stabilność i poprawę sytuacji finansowej Uczelni i jej pozycji w różnych rankingach.

Fot. Maciej Niedziółka

Śpiewa Elżbieta Wolińska, akompaniują Aleksandra Grudzińska i Wojciech Pawliszak

Życzenia z okazji świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku na ręce JM Rektora UP w Lublinie nadesłali m.in.

Krzysztof Michalkiewicz, sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej; Jarosław Sachajko, przewod. Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sejmu RP; posłowie do PE: Jarosław Kalinowski; Krzysztof Hetman; prof. Mirosław Piotrowski; posłowie na Sejm RP: Elżbieta Kruk; Genowefa Tokarska; Joanna Mucha; Jan Łopata; senatorowie RP: Stanisław Gogacz; Jerzy Chrościckowski; Jan Danilczuk, konsul hon. Wielkiej Brytanii w Lublinie; prof. Andrzej Kidyba, konsul hon. RFN w Lublinie; Stanisław Adamiak, konsul hon. Ukrainy w Chełmie; Piotr Majchrzak, konsul hon. Austrii w Lublinie; Vasyl Pavlyuk, konsul hon. Ukrainy w Lublinie; abp Stanisław Budzik, metropolita lubelski; Abel, prawosławny abp lubelski i chełmski; Przemysław Czarnek, wojewoda lubelski; Bogdan Kawalko, dyr. Departamentu Polityki Regionalnej UMWL w Lublinie; Dyrekcja i pracownicy Departamentu Gospodarki i Współpracy Zagranicznej UMWL w Lublinie; Wydział Strategii i Obsługi UM w Lublinie; Sławomir Sosnowski, marszałek woj. lub.; Przemysław Litwiniuk, przewodniczący Sejmiku Woj. Lub.; Piotr Kowalczyk, przewod. Rady Miasta Lublin; Katarzyna Kępa, dyr. MUP w Lublinie; Andrzej Wnuk, prezydent Zamościa; Ryszard Góra, burmistrz Bełżyc; prof. Jerzy Woźnicki, prezes Fundacji Rektorów Polskich; ks. prof. Antoni Dębiński, rektor KUL; prof. Stanisław Michałowski, rektor UMCS; ks. prof. Wojciech Żyzak, rektor Uniw. Papieskiego w Krakowie; ks. prof. Stanisław Dziekoński, rektor UKSW w Warszawie; prof. Antoni Lisiecki, rektor UAM; prof. Sławomir Wiak, rektor Politechniki Łódzkiej; prof. Tomasz Topoliński, rektor UTP w Bydgoszczy; prof. Witold Kłaczewski, rektor WSSP w Lublinie; prof. Jacek Namieśnik, rektor Polit. Gdańskiej; prof. Krzysztof Rejman, rektor PWSTE w Jarosławiu; prof. Włodzimierz Sady, rektor UR w Krakowie; prof. Wiesław Bielwaski, rektor SGGW; prof. Tadeusz Trziszka, rektor UP we Wrocławiu; prof. Andrzej Jasiński, rektor LSW w Rykach; dr Marta Komorska, rektor WSPA w Lublinie; prof. Tamara Zacharuk, rektor UPH w Siedlcach; prof. Cezary Madryas, rektor Polit. Wrocławskiej; prof. Arkadiusz Tofil, rektor PWSZ w Chełmie; dr Sylwia Pelc, rektor WSIE w Rzeszowie; dr Emilia Żerel, rektor WSNs w Lublinie; prof. Halina Olszewska, prorektor UTP w Bydgoszczy; prof. Andrij Szewczuk, p.o. rektor Uniwersytetu Państwowego im. I. Franki w Żytomierzu; prof. Stanislav Nikiolaenko, rektor Narodowego Uniwersytetu Życia i Środowiska Nauk Ukrainy; prof. Volodymyr Stybel, rektor Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii; prof. Yuriy Bobalo, rektor Narodowego Uniwersytetu „Politechnika Lwowska”; prof. Wolodymyr Snitynskyj, rektor Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu Agrarnego; prof. Petr Sába, rektor Tomas Bata University in Zlin; prof. Tomasz Trojanowski, prezes PAN Oddział w Lublinie; prof. Maciej Pompa-Roborzyński, Inst. Zootechniczny PIB w Krakowie; prof. Agnieszka Tórz, dziekan Wydz. Nauk o Żywności i Rybactwa ZUT w Szczecinie; prof. Cezary Sławiński, dyr. Inst. Agrofizyki PAN w Lublinie; prof. Zygmunt Pejsak, PIW – PIB w Puławach; prof. Jacek Wróbel, ZUT w Szczecinie; prof. Piotr Ślósarz, dziekan WMW i NoZ UP w Poznaniu; prof. Tadeusz Bohdaj, rektor Polit. Koszalińskiej; prof. Tomasz Szapiro, rektor SGH w Warszawie; prof. Kazimierz Tomala, prorektor SGGW w Warszawie; prof. dr h.c. Tadeusz Szulc, UP we Wrocławiu; prof. Roman Słowiński, Polit. Poznańska; prof. Krzysztof Kłincewicz, Uniw. Warszawski; dr Aleksandra Marcinkiewicz-Wilk, Uniw. Wrocławski; prof. Adam Roman, UP we Wrocławiu; prof. Jan Udała, ZUT w Szczecinie; prof. Ryszard Górecki, UWM w Olsztynie; prof. Andrzej Okruszek, prof. UE we Wrocławiu; prof. Jarosław Horbańczuk, dyr. Inst. Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN; prof. Małgorzata Korbin, dyr. Inst. Ogrod. w Skierniewicach; Ireneusz Samodulski, prezes Zarządu Fundacji PAN; prof. Wiesław Oleszek, dyr. IUNG – PIB w Puławach; Bartosz Stępień, kier. Biura Projektów Wyższej Szkoły Biznesu w Nowym Sączu; Katedra Drobnarstwa UWM w Olsztynie; Zakład Hodowli Bydła UR w Krakowie; Katedra Projektowania i Konserwacji Krajobrazu UP w Lublinie; Zakład Technologii Mięsa i Zarządzania Jakością UP w Lublinie; SKN Food Design UP Lublin; dr Iwona Rafałat, red. nac. Zesz. Nauk. Zchodniopomorskiej Szkoły Biznesu; prof. Eberhard Makos i dr Tomasz Lipa, Towarzystwo Sadów Karłowych; dr hab. Lech Panasiuk, dyr. Inst.

Medycyny Wsi w Lublinie; lek. wet. Wojciech Trybowski, pomorski woj. lekarz wet; prof. Stanisław Karpiński, dyr. IHAR – PIB; prof. Urszula Czarnik, dziekan Wydz. Bioinżynierii Zwierząt UWM w Olsztynie; prof. Janina Skrzyczyńska, dziekan Wydz. Przyrodniczego UPH w Siedlcach; prof. Rudolf Michalek, UR w Krakowie; prof. Andrzej Mocek, UP w Poznaniu; prof. Andrzej Wac-Włodarczyk, prezes LTN; dr hab. Michał Daszykowski, prof. UŚ, Inst. Chemii UŚ w Katowicach; dr Piotr Woch, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Lublinie; dr Jerzy Leszczyński, Jackson State University; Zbigniew Kmicie, wiceprezes Pracodawców RP i prezes Pracodawców ZL; prof. Józef Kołodziej, prezes KOR LOK przy UP w Lublinie; dr Jan Knapik, Zakład Hodowli Owiec i Kóz Inst. Zootechniki PIB; dyrekcja i pracownicy NCBiR; Comparex Poland; insp. Robert Szewc, kmndt wojewódzkiej policji w Lublinie; plk dypl. Zenon Brzusko, dca LITPOLUKRBRIG; plk dypl. Piotr Chudzik; szef. Woj. Sztabu Wojskowego; gen. bryg. pil. dr Piotr Krawczyk, rektor kmndt WSOSP w Dęblinie; Jerzy Sądek, dyr. Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie; Justyna Jędruch, dyr. Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych; Sławomir Plis, dyr. LODR w Końskowoli; dr Alicja Adamczak, prezes Urzędu Patentowego RP; Piotr Kieraciński, red. nac. „Forum Akademickiego”; Marek Skowronek, red. nac. Radia Centrum; Henryk Smolarz, dyr. Regionalnego Biura Energii; dr Teresa Wylupek, Woj. Insp. Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Lublinie; Andrzej Ryl, prezes Zarządu Lubelskiego Rynku Hurtowego SA w Elżówce; Paweł Pikula, starosta lubelski; Henryk Matej, starosta zamojski; Andrzej Maj, starosta kraśnicki; Zenon Rodzik, starosta opolski; Stanisław Marzęda, wójt gminy Serniki; Stanisław Sokal, wójt gminy Skierbieszów; Roman Radzikowski, wójt gminy Łaziska; Teresa Kot, wójt gminy Jastków; Teresa Misiuk, lubelski kurator oświaty; Marian Hawrylak, dyr. Urzędu Pracy w Zamościu; Piotr Waszak, dyr. Oddziału ZUS w Lublinie; Karol Tarkowski, dyr. Lubelskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ; SPSK nr 1 w Lublinie; SPSK nr 4 w Lublinie; Marcin Krzysztofik, dyr. Oddziału IPN w Lublinie; Janusz Szatkowski, dyr. Woj. Ośrodka Ruchu Drogowego; plk Leszek Wojciechowski, dyr. Zakładu Karnego w Opolu Lub.; Zbigniew Nowak, prezes Lubelskiego Forum Pracodawców; Anna Fic-Lazor, dyr. Muzeum Zamojskich w Kozłowie; Tomasz Kranc, dyr. Państwowego Muzeum na Majdanku; Krzysztof Babisz, dyr. Woj. Ośrodka Ruchu Drogowego w Lublinie; Dorota Głogowska; prof. Dionizy Niezgoda; Ewa Mańkiewicz-Cudny, prezes FSNT – NOT; Marian Król, przewod. Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ „Solidarność”; Marzena Sendecka, Bank BGŻ BNP Paribas SA; Kazimierz Choma, dyr. Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa; Krzysztof Chmielek, Lub. Woj. Insp. Jakości Handlowej; Agnieszka Gąsior-Mazur, Lubelski Klub Biznesu; Jolanta Jańczak, prezes Zarządu LPEC SA w Lublinie; Barbara i Zygmunt Klewsky; Danuta Borkowska; Adam Bartoszek; Alicja i Czesław Michałowscy; ks. Piotr Kawalko; Eugeniusz Krasowski; Biuro Klastra Lubelska Medycyna; kierownictwo i Rada Samorządu i słuchacze LUTW; IVSA Lublin; SKN Food Design UP w Lublinie; Fundacja DKMS; Zarząd Pracodawców Ziemi Lubelskiej; Lubelskie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego; „Effekt” Ośrodek Szkoleń i Informacji; Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka; Krajowa Izba Rozliczeniowa SA w Lublinie; Herbapol – Lublin SA; Agencja Rozwoju Przemysłu w Mielcu; Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Lublinie; Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich; Selgross; Perla – Browaty Lubelskie SA; PCG Academia; Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka Region Oceny Parzniew; Małopolska Hodowla Roślin – Oddział w Zamościu; Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie; WITKO; KRUS w Lublinie; Główny Urząd Geodezji i Kartografii; MPWiK w Lublinie; PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna SA Oddział Elektrociepłownia Lublin Wrotków; Narodowy Bank Polski; Bank Polski; Hampton by Hilton; Hotel Europa Lublin; Hotel Gambit; Bentley Polska Sp. z o.o.; Sokół SA; Multivac; Bieluch; Gaudium; I Liceum Ogólnokształcące w Sandomierzu; Zespół Szkół im. ks. Antoniego Kwiatkowskiego w Białymostku; Teatr Muzyczny w Lublinie; Warsztaty Kultury w Lublinie; Prywatna Szkoła Podstawowa, Gimnazjum i Liceum im. Królowej Jadwigi w Lublinie.

Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

DECYZJE
I UCHWAŁY

Posiedzenie Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
w dniu 8 grudnia 2017 r.

JM Rektor Zygmunt Litwińczuk poprosił kierownika Studium Wychowania Fizycznego i Sportu mgr. Jacka Szylejko o przedstawienie młodych sportowców – laureatów Akademickich Mistrzostw Polski. Mgr J. Szylejko poinformował, że są dwie sekcje, które odnoszą największe sukcesy: sekcja trójboju siłowego i sekcja ergometru wioślarskiego. Ich reprezentanci biorą udział w najważniejszych zawodach, m.in. w Akademickich Mistrzostwach Polski.

Laureaci: Łukasz Gajowy (WIP) – złoty medalista AMP, Dawid Pelc (WA) – drugie miejsce AMP, Patryk Żelazek (WIP) – trzecie miejsce AMP.

Wyróżnieni: Przemysław Bitner (WA), Krzysztof Oracz (WNoŻiB). Kamil Tchożewski (WIP) zajął II miejsce w klasyfikacji generalnej indywidualnej na ergometrze wioślarskim.

J. Szylejko poinformował, że w tym roku mają odbyć się po raz pierwszy Akademickie Mistrzostwa Świata w Piłźnie w Czechach i nasi reprezentanci będą w nich uczestniczyć.

JM Rektor pogratulował wszystkim sportowcom.

JM Rektor wręczył dokumenty stwierdzające mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego prof. prof. Renacie Urban-Chmiel, Brygidzie Ślaskiej, Agnieszce Sujak.

Senat poparł wniosek w sprawie zatrudnienia na stanowisku profesora zwyczajnego prof. prof. Antoniego Brodackiego i Franciszka Kluzy.

Senat poparł wniosek w sprawie zatrudnienia dr. hab. Pawła Glibowskiego na stanowisku profesora nadzwyczajnego.

Senat przyjął uchwały w sprawie:

- zmiany profilu i programu kształcenia na kierunku ekonomia, leśnictwo, ochrona środowiska;
- wstrzymania naboru i likwidacji stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwsze-

go stopnia na kierunku inżynieria przemysłu spożywczego;

- zmian w Statucie UP w Lublinie dostosowanych do ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym;
- wyboru podmiotu do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego;
- zatwierdzenia sprawozdania z działalności Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w roku akademickim 2016/2017.

JM Rektor podzielił się z Wysokim Senattem kilkoma refleksjami z ostatniego spotkania rektorów uczelni rolniczych i przyrodniczych, które odbyło się 20 listopada 2017 r. w SGGW w Warszawie.

Rektorzy wystosowali dwa pisma do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dr. Jarosława Gowina i do przewodniczącego Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów prof. Kazimierza Furtaka. Pierwsze dotyczy prowadzonych prac nad nowym podziałem dziedzin i dyscyplin naukowych, a drugie, do tych samych adresatów, uznawania uprawnień pracowników naukowych i sposobu ich przyporządkowywania do określonej dziedziny i dyscypliny naukowej. JM Rektor powiedział, że na spotkaniu rektorów został poruszony także bardzo ważny temat. Rektor SGGW prof. dr hab. Wiesław Bielawski jako rektor gospodarz zaprezentował poszczególnym rektorom swoje przeliczenia i zestawienia dotyczące wkładu poszczególnych pracowników na poszczególnych wydziałach w końcowy efekt parametryzacji. Za publikacje w latach 2013–2016 na wszystkich wydziałach pierwsze na liście osoby wniosły od 500 do 1000 punktów, a ostatnie 0 albo kilka lub kilkanaście. Rektorzy uznali, że te materiały należy wykorzystać w realizacji polityki kadrowej. Dlatego rektor Z. Litwińczuk zwrócił się do dziekanów z prośbą o przygotowanie takich danych.

DECYZJE
I UCHWAŁYPosiedzenie Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego
w Lublinie w dniu 26 stycznia 2018 r.

JM Rektor Zygmunt Litwińczuk wręczył dyplom prof. Romanowi Dziedzicowi potwierdzający przyznanie indywidualnej nagrody II° Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia organizacyjne.

JM Rektor wręczył dyplomy potwierdzające przyznanie stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego studentom UP w Lublinie za wybitne osiągnięcia na rok akademicki 2017/2018. Otrzymali je: Michał Dworniczak (biotechnologia); Katarzyna Kępka, Loretta Kłodzińska (behawiorystyka zwierząt); Anna Patrycja Kołodziej (zootechnika); Ewelina Kucharska, Sylwia Paprocka (bezpieczeństwo i certyfikacja żywności); Monika Przetacznik (hipologia i jeździectwo); Katarzyna Sadowska, Dominika Skalska-Serafin, Lucyna Zygmunt, Szymon Żyła (weterynaria); Karolina Tymoszek (zielarstwo i terapie roślinne); Monika Zastrzeżyńska (hipologia i jeździectwo).

JM Rektor wręczył dr. hab. Pawłowi Glibowskiemu dokument stwierdzający zatrudnienie na stanowisku profesora nadzwyczajnego.

Senat poparł wniosek w sprawie zatrudnienia

- prof. Antoniego Lipca na stanowisku profesora nadzwyczajnego,
- dr hab. Jolanty Król na stanowisku profesora nadzwyczajnego,

- prof. Kazimierza Zawiślaka na stanowisku profesora zwyczajnego.

Senat przyjął uchwały w sprawie:

- zmiany obszarów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku agrobiznes;
- wstrzymania naboru i likwidacji studiów pierwszego stopnia na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna;
- utworzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku medycyna roślin;
- likwidacji studiów podyplomowych gospodarka społeczna na obszarach wiejskich;
- likwidacji studiów podyplomowych innowacyjna biogospodarka;
- zmian organizacyjnych na Wydziale Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki;
- przyjęcia prowizorium budżetowego na 2018 r.

Senacka Komisja ds. Kadr przedstawiła nowy arkusz oceny okresowej nauczycieli akademickich.

JM Rektor przedstawił wyniki audytu klinicznego weterynaryjnych za lata 2015 i 2016.

Senat przyjął protokół z posiedzenia w dniu 8 grudnia 2017 r.

Posiedzenie Senatu w dniu 26 stycznia 2018 r., podczas którego wręczono studentom nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
Fot. Paweł Michalski

Związek Uczelni Lublina

Wicepremier, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego Jarosław Gowin podpisał 18 grudnia 2017 r. w Lublinie zgodę na utworzenie Związku Uczelni Lublina, który został zainicjowany przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej i Politechnikę Lubelską 4 lipca 2017 r.

W spotkaniu, które odbyło się w Centrum Badawczym Eco-Tech Complex, oprócz wicepremiera Gowina uczestniczyli prof. Andrzej Stanisławek, senator RP, rektorzy uczelni tworzących związek, profesorowie Zygmunt Litwińczuk (UP), Stanisław Michałowski (UMCS), Piotr Kacejko (Polit. Lub.), a także prorektorzy i kanclerze tych szkół wyższych.

Stanisław Michałowski rozpoczął spotkanie słowami: – Mamy jedno środowisko naukowe i jeśli chcemy być konkurencyjni w stosunku do wydarzeń, które mają miejsce na polu naukowym w kraju, ta integracja jest niezbędna.

Zygmunt Litwińczuk mówił: – Próby porozumienia strukturalnego podejmowane były na początku lat 90. ub. w., ale wtedy w środowisku był daleko idący opór. Minęły kolejne lata i podjęliśmy inicjatywę utworzenia tego związku. Senat UP jednomyślnie przyjął tę propozycję. Świadczy to o tym, że nasza społeczność dojrzała. Przyszłość naszego środowiska wiąże się z połączeniem sił i środków. Region lubelski jest predestynowany do produkcji żywności w Polsce. Posiada obszary cenne przyrodniczo – Poleski i Rostoczański Park Narodowy oraz kilkanaście parków krajobrazowych. Razem możemy na tych obszarach lepiej pracować, podejmować wspólne badania i odnosić większe rezultaty dzięki młodej, wyśmienitej kadrze, która jest na każdej z naszych uczelni.

– Jesteśmy jako trzy uczelnie równoprawnymi partnerami – dodał Piotr Kacejko. – Potencjał naszych uczelni – ludzki, sprzętowy – jest ogromny i musi być wykorzystany. Mamy podobne obszary zainteresowań badawczych. Czy jako region będziemy ekologiczną niszą, czy może jednak w oparciu o złożoną i sensowną eksploatację złóż węgla kamiennego dokonamy skoku rozwojowego i zapewnimy tysiące miejsc pracy, zależy także od wykorzystania potencjału pracy szkół wyższych.

Jako ostatni zabrał głos min. Jarosław Gowin: – To jest dobry przykład tego, jak należy współpracować. Od dwóch lat trwa dia-

log między ministerstwem a środowiskiem akademickim i wewnątrz środowiska na temat „Konstytucji dla nauki”. Do tej ustawy środowiska akademickie różnie się ustosunkowują. Są tacy, którzy obawiają się tych zmian, ale są środowiska, które bardzo aktywnie do nich podchodzą, widzą w nich szansę, nie czekają na nowe rozwiązania ustawowe, tylko wewnętrznie się reformują, albo tak jak w przypadku Lublina, wspierają się wzajemnie, szukając efektu synergii. To porozumienie to działanie otwarte i twórcze, pełne odwagi w przyjmowaniu reform, a nie lękliwej obrony status quo.

Tego typu współpraca po wejściu w życie „Konstytucji dla nauki” będzie od strony prawnej o wiele łatwiejsza. Przewidujemy m.in. taką nieznaną do tej pory w Polsce formułę współpracy uczelni w formie federacji. Ale podkreślam, to będą autonomiczne decyzje poszczególnych uczelni. Czuję się zaszczycony, że za chwilę będę mógł złożyć podpis pod zgodą na powołanie Związku Uczelni Lublina. To świetny przykład dla całej Polski, jak należy ze sobą współpracować.

Red.

Od lewej: Piotr Kacejko, Jarosław Gowin, Stanisław Michałowski, Zygmunt Litwińczuk.
Fot. Paweł Michalski

Fot. Jakub Ostalowski

Medal Oczapowskiego

Za wybitny wkład w rozwój nauk rolniczych i stosowanych nauk biologicznych JM Rektor prof. dr hab. dr h.c. multi Zygmunt Litwińczuk otrzymał prestiżowy Medal im. Michała Oczapowskiego, przyznany przez Wydział Nauk Biologicznych i Rolniczych Polskiej Akademii Nauk. Uroczystość odbyła się 14 grudnia 2017 r. w Sali Lustrzanej Pałacu Staszica w Warszawie, a odznaczenie wręczał prof. Jerzy Duszyński, prezes Polskiej Akademii Nauk.

Medal im. Michała Oczapowskiego, ustanowiony w 1988 r., jest najwyższym wyróżnieniem przyznawanym przez Wydział Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN za wybitny wkład w rozwój nauk rolniczych i stosowanych nauk biologicznych osobie lub instytucji (uczelni, placówce naukowej, czasopismu naukowemu).

Red.

Nagrody ministra

Doceniając działania podejmowane na rzecz Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego dr Jarosław Gowin wyróżnił indywidualną nagrodą II° JM Rektora prof. Zygmunta Litwińczuka za osiągnięcia organizacyjne w roku akademickim 2016/2017.

Minister przyznał również indywidualną nagrodę II° prof. Romanowi Dziedzicowi za działalność w Komisji Dyscyplinarnej Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego w latach 2013-2016.

Red.

Nominacje ■ Habilitacje ■ Doktoraty

Wydział Agrobioinżynierii Nadane stopnie naukowe doktora

- **mgr inż. Agnieszka Anna Kułak**
Kształtowanie środowiska doliny Bystrzycy w rejonie Zalewu Zemborzyckiego: retrospekcja, diagnoza, oferta
Promotor: dr hab. Tadeusz Chmielewski
25 października 2017 r.
- **mgr inż. Magdalena Myszuza**
Wykorzystanie wskaźników jakościowych związków próchnicznych i testów biologicznych do oceny skuteczności zabiegów rekultywacyjnych
Promotor: dr hab. Grażyna Żukowska
25 października 2017 r.
- **mgr inż. Łukasz Chudzik**
Plonowanie owsa siewnego i jęczmienia jarego w siewie czystym i mieszkankach międzygatunkowych w warunkach zróżnicowanego przedplonu i poziomu agrotechniki na glebie lekkiej
Promotor: prof. dr hab. Stanisław Deryło
29 listopada 2017 r.

Profesor Zdzisław Targoński

NAUKOWIEC
ORGANIZATOR
PASJONAT

Nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zostały rozdane. Minister Jarosław Gowin wręczył je 11 grudnia 2017 r. podczas uroczystości w Starej Oranżerii, w Łazienkach Królewskich. Jednym z 60 laureatów jest prof. dr hab. Zdzisław Targoński, który otrzymał prestiżowe wyróżnienie za całokształt dorobku naukowego.

Prof. dr hab. Zdzisław Targoński urodził się 27 października 1947 r. Ukończył studia magisterskie z zakresu chemii na Wydziale Mat.-Fiz.-Chem. UMCS w Lublinie w 1971 r. z wynikiem bardzo dobrym. W 1978 r. uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych z zakresu technologii i chemii żywności, a w 1986 r. stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych, które zostały nadane uchwałami Rady Wydziału Technologii Żywności Akademii Rolniczej w Poznaniu. Tytuł profesora nauk rolniczych otrzymał w 1995 r. Jest doktorem honoris causa Narodowego Uniwersytetu Rolniczego w Kijowie (2007 r.) oraz Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (2015 r.).

Dorobek naukowy prof. Targońskiego jest obszerny, ukierunkowany i wartościowy zarówno poznawczo, jak i aplikacyjnie. Obejmuje 284 pozycje, w tym 130 oryginalnych prac twórczych, w większości wydawanych w renomowanych czasopismach naukowych. Ponadto Profesor jest współautorem 29 patentów i zgłoszeń patentowych, kilku rozdziałów w książkach oraz ponad 100 komunikatów na sesje i konferencje naukowe. Był kierownikiem 10 projektów badawczych i wykonawcą w 6 projektach wykonywanych na zlecenie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Komitetu Badań Naukowych, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju i innych podmiotów.

Pasją prof. Targońskiego są badania eksperymentalne z zakresu biotechnologii żywności i biotechnologii przemysłowej. Ponadto jego liczne prace badawcze dotyczyły żywności o działaniu prozdrowotnym. Inwencją twórczą, otwartością, konsekwencją w działaniu, pracowitością motywował swoich wychowanków do podejmowania ambitnych tematów badawczych. Był promotorem w 18 przewodach doktorskich, a kolejne 2 osoby pod jego kierunkiem przygotowują rozprawy doktor-

skie. O szerokich zainteresowaniach badawczych Profesora może świadczyć fakt, iż doktoranci uzyskiwali stopnie doktora w takich dyscyplinach naukowych, jak rolnictwo, technologia żywności, biologia czy biotechnologia. Profesor Targoński jest twórcą szkoły naukowej w zakresie biotechnologii żywności, w szczególności biosyntezy i zastosowania enzymów hydrolizujących surowce roślinne oraz biorafinacji biomasy roślinnej. Pionierskie prace z tego obszaru podejmował już w latach 70. i 80. XX w., a dotyczyły one intensyfikacji wytwarzania i zastosowania enzymów celulolitycznych, hemicelulolitycznych, ligninolitycznych, zwiększenia biodostępności składników biomasy roślinnej do biotransformacji, fermentacji etanolowej pentoz i heksoz. Prace naukowe z tego zakresu były publikowane w takich czasopismach naukowych, jak: *Biotechnology Letters*, *Biotechnology nad Bioengineering*, *Enzyme and Microbial Technology*, *Acta Biotechnologia* i in.

Ważnym obszarem działalności naukowej prof. Targońskiego są prace z zakresu oceny prozdrowotnej żywności. Dotyczą one studiów nad właściwościami przeciwutleniającymi związków fenolowych i uwalnianiem ich ze struktury materiałów roślinnych przez preparaty enzymatyczne. Rozwinięciem tych prac były badania nad bakteriami mikrobioty jelitowej powodującymi biotransformację związków fenolowych i ich potencjału antyoksydacyjnego oraz prace dotyczące biochemicznej i molekularnej charakterystyki hydrolaz soli żółciowych syntezowanych przez bakterie jelitowe z rodzaju *Bifidobacterium*. Z kolei w innych pracach wykazał, że istnieje zależność pomiędzy budową chemiczną kwasów fenolowych, ich pochodnych a zdolnością do hamowania aktywności acetylocholinoesterazy i butyrylocholinoesterazy, kluczowych enzymów uczestniczących w rozwoju choroby Alzheimera. Zespół kierowany przez prof.

Autor
130 oryginalnych
prac twórczych

Współautor
29 patentów
i zgłoszeń
patentowych

Targońskiego wykazał, że ważną rolę w terapii choroby Alzheimera może odgrywać dieta bogata w owoce i warzywa, zawierająca inhibitory opróżniające hydrolizę acetylocholino. Bogatym źródłem inhibitorów acetylocholinoesterazy i butyrylocholinoesterazy, jak również związków o aktywności przeciwutleniającej, są owoce borówki czarnej mogące opóźnić rozwój tej groźnej choroby. Prace badawcze z tej tematyki były przedmiotem trzech prac doktorskich, których Profesor był promotorem, oraz szeregu publikacji, które ukazały się w takich czasopismach naukowych, jak *Current Microbiology*, *Journal of Microbiology and Biotechnology*, *PLOS ONE* czy *Journal Functional Foods*.

Zainteresowania naukowe profesora Targońskiego dotyczą także biotechnologii przemysłowej, a w szczególności biosyntezy kwasów mono- i dikarboksylowych, wykorzystywanych w przemyśle spożywczym i do produkcji tworzyw biodegradowalnych. Opracowane technologie są przygotowane do komercjalizacji. Spośród innych tematów badawczych prowadzonych przez prof. Targońskiego warto zwrócić uwagę na prace poświęcone zafałszowaniom żywności, w tym na oryginalną pracę wykorzystującą izotopy promieniotwórcze do odróżniania surowców roślinnych pochodzących z upraw ekologicznych od uprawianych metodami tradycyjnymi.

Prof. dr hab. Zdzisław Targoński ma poważny wkład w rozwój kadr dla polskiej nauki. Podczas pełnienia przez niego funkcji kierownika Katedry Biotechnologii Żywności Człowieka i Towaroznawstwa Żywności, od 1992 r., trzech pracowników uzyskało tytuł profesora, siedmiu stopień naukowy doktora habilitowanego, a 25 – doktora.

Ważną formą promowania kadr naukowych były recenzje wykonywane na zlecenie rad wydziałów i Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów (CK). Łącznie Profesor wykonał 145 recenzji, w tym: 4 recenzje na tytuł doktora honoris causa, 21 recenzji dorobku na tytuł naukowy profesora na zlecenie rad wydziałów, 29 opinii dotyczących wniosków o nadanie tytułu naukowego profesora na zlecenie CK, 23 recenzje dorobku kandydatów ubiegających się o stopień naukowy doktora habilitowanego, 62 recenzje rozpraw doktorskich i 6 ocen przebiegu postępowania o nadanie stopnia naukowego doktora na zlecenie CK. Ponadto był 47-krotnie przewodniczącym komisji habilitacyjnych w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Prof. dr hab. Zdzisław Targoński ma duże osiągnięcia w pracy dydaktycznej. Działalność dydaktyczno-wychowawczą podjął już w okresie studiów, prowadząc zajęcia z chemii w Technikum Spożywczym w Lublinie oraz zajęcia w sekcji szermierczej AZS Lublin jako instruktor. W 1973 r. rozpoczął pracę jako nauczyciel akademicki w Akademii Rolniczej w Lublinie, koncentrując się na działalności dydaktycznej w obszarze inżynierii żywności oraz technologii żywności. Opracował szereg ćwiczeń, a następnie wykładów z takich przedmiotów, jak: inżynieria przemysłu spożywczego, ogólna technologia żywności, biotechnologia żywności i in. Pełniąc funkcję prodziekana, opracował i wdrożył program nauczania dla kierunku technologia żywności, a następnie technologia żywności i żywienie człowieka. W kolejnych latach opracował programy nauczania dla kolejnych kierunków studiów: biotechnologia, towaroznawstwo, dietetyka. Pełniąc funkcje prorektora ds. studenckich i dydaktyki w latach 1996–2002, wniósł znaczący wkład w rozwój międzynarodowej współpracy studenckiej i wymiany międzynarodowej w ramach programów Tempus i Erasmus, a także w rozwój życia kulturalnego i sportowego studentów Akademii Rolniczej w Lublinie. Na dorobek prof. Targońskiego składają się również liczne wartościowe osiągnięcia w pracy organizacyjnej na rzecz lubelskiego i krajowego środowiska akademickiego. Łącznie sprawował 23 funkcje związane z wykonywanym zawodem i funkcje społeczne. W cyklach sześcioletnich od 1990 r. do 2008 r. pełnił funkcję prodziekana Wydziału Rolniczego, prorektora ds. studenckich i dydaktyki AR w Lublinie oraz rektora tejże uczelni. Kierując uczelnią, przyczynił się do umocnienia jej pozycji naukowej i rozbudowy bazy materialnej. Był inicjatorem utworzenia Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii i ma ogromny wkład w rozwój jego bazy materialnej, w tym budowy nowego budynku naukowo-badawczego dla tego Wydziału. Dzięki temu, a także szybko rozwijającej się kadrze naukowo-dydaktycznej Wydział uzyskał prawa nadawania stopnia doktora habilitowanego z zakresu technologii żywności i żywienia, a w ocenie parametrycznej jednostek uzyskał kategorię A. W okresie pełnienia funkcji rektora wnieśli przyczynił się do budowy i wyposażenia kolejnych obiektów: Centrum Sportowo-Rekreacyjnego, wiwarium dla Wydziału Medycyny Weterynaryjnej, a także opracowania koncepcji i pozyskania funduszy na wyposażenie w najnowszą aparaturę na-

Sprawował
23 funkcje
związane
z wykonywanym
zawodem
i funkcje
społeczne.

ukowo-badawczą Centralnego Laboratorium Aparaturowego oraz budowy Centrum Innowacyjnego Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej.

Wartościowy dorobek naukowy prof. Targońskiego i jego wybitne osiągnięcia organizacyjne znalazły szerokie ogólnopolskie uznanie. Wyrazem tego jest członkostwo od 1993 r. w Komitecie Nauk o Żywności PAN oraz Komitecie Biotechnologii PAN. Od 2011 r. jest członkiem Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów i niedawno został wybrany na kadencję 2017–2020. W latach 2005–2008 pełnił funkcję przewodniczącego Konferencji Rektorów Uczelni Rolniczych, był inicjatorem i orędownikiem idei przyjęcia przez akademie rolnicze nazwy uniwersytetów przyrodniczych. Prof. Targoński od wielu lat jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie, a od 2012 r. przewodniczy tej Radzie. Ponadto był członkiem

Rady Naukowej Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie, członkiem Zespołu ds. Bazy Ekspertów NCBR w Warszawie, ekspertem Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także uczestniczył w pracach Zespołu PO6 KBN w latach 1990–1996 i Zespołu Biotechnologii KBN w latach 1993–96. Od młodości jest związany ze sportem akademickim jako zawodnik i działacz, a od 2007 r. pełni funkcję prezesa Akademickiego Związku Sportowego Województwa Lubelskiego. Za tę działalność był odznaczony przez Ministra Sportu i Turystyki brązową i srebrną odznaką Za Zasługi dla Sportu. Ponadto został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Narodowej, kilkakrotnie Nagrodą I Stopnia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (w latach 2002–2008), papieskim Medalem *Pro Ecclesia et Pontifice*, odznaczeniami Akademickiego Związku Sportowego i JM Rektora Akademii Rolniczej w Lublinie.

Izabella Jackowska

Fot. Dominik Szwaigier

**Prodziekan
Wydziału
Rolniczego
1990–1996**

**Prorektor
ds. studenckich
i dydaktyki
1996–2002**

**Rektor UP
2002–2008**

LISTOPAD

20 listopada

Rektor Z. Litwińczuk uczestniczył w posiedzeniu Konferencji Rektorów Uczelni Rolniczych i Przyrodniczych, które odbyło się na SGGW w Warszawie.

23 listopada

Rektor Z. Litwińczuk wziął udział w 41. Sesji Zgromadzenia Ogólnego Oddziału PAN, które odbyło się na Arenie Lublin.

28 listopada

Prorektor Z. Grądzki podpisał umowę o współpracy między UP w Lublinie a Zakładem Karnym w Opolu Lubelskim. Dotyczy ona m.in. edukacji skazanych w zakresie opieki nad owadami szkodliwymi, zakładania i pielęgnacji ogrodów ozdobnych, doradztwa w sprawach ergonomii i BHP, a także udziału studentów w praktykach i warsztatach związanych tematycznie z programem współpracy oraz wykładach na temat specyfiki pracy w jednostce penitencjarnej.

GRUDZIEŃ

2 grudnia

Rektor Z. Litwińczuk spotkał się z komisją akredytacyjną kierunku ekonomia.

6 grudnia

Rektor Z. Litwińczuk, prorektor Z. Grądzki, dziekan J. Bartłowska i kanclerz G. Szymczyk uczestniczyli w oddaniu do użytku chlewni w Gospodarstwie Doświadczalnym w Czesławicach.

12 grudnia

Prorektor H. Buczkowska wzięła udział w Gali Młodego Ambasadora Lublina, która odbyła się w ACK UMCS „Chatka Żaka”.

14 grudnia

Prorektor H. Buczkowska wzięła udział w otwarciu wystawy kompozycji bożonarodzeniowych wykonanych przez studentów SKN Ogrodników, SKN Turystyczno-Krajoznawczego oraz studentów kierunku ogrodnictwo i gastronomia.

Prorektor Z. Grądzki uczestniczył w spotkaniu kapituły Lubelskiej Dorocznej Nagrody Naukowej im. Profesora Edmunda Prosta.

Odbyło się tradycyjne spotkanie opłatkowe w DS „Manhattan” na Felinie, w którym uczestniczyli maitropolita lubelski abp S. Budzik, duszpasterze akademicki z ks. dr. S. Sieczką oraz kolegium rektorskie, pracownicy i studenci UP.

15 grudnia

Rektor Z. Litwińczuk podpisał porozumienie pomiędzy UP w Lublinie a gminą Jastków, reprezentowaną przez wójta Teresę Kot. Współpraca będzie obejmować: badania naukowe dotyczące m.in. czynnej ochrony obszarów przyrodniczo cennych, doradztwo w zakresie gospodarki wodno-ściekowej; pozyskanie środków finansowych na przedsięwzięcia w zakresie ochrony środowiska;

realizację naukowych projektów badawczych; organizowanie konferencji naukowo-technicznych i praktyk studenckich.

Rektor Z. Litwińczuk uczestniczył na KUL-u w wigilii dla przedstawicieli nauki środowiska lubelskiego.

Prorektor H. Buczkowska uczestniczyła w spotkaniu opłatkowym służb mundurowych w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Lublinie.

Prorektor H. Buczkowska wzięła udział w wernisazu wystawy „Trójbarwnie szklwiona ceramika czasów dynastii Tang Luoyang – Chiny” w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Lublinie.

16 grudnia

Prorektor H. Buczkowska uczestniczyła w ceremonii wręczenia nagród Lubelski Akant Przedsiębiorczości, która odbyła się w Auli im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego na KUL.

19 grudnia

Rektor Z. Litwińczuk, prorektor Z. Grądzki, dziekan J. Bartłowska i wicekanclerz B. Orzechowski uczestniczyli w oddaniu do użytku obory w Gospodarstwie Doświadczalnym w Uhrusku.

STYCZEŃ

4 stycznia

Rektor Z. Litwińczuk i prorektor H. Buczkowska uczestniczyli w spotkaniu noworocznym w Lubelskim Towarzystwie Naukowym, w pałacu Czartoryskich w Lublinie. Spotkanie było potążone z wręczeniem Lubelskiej Dorocznej Nagrody Naukowej im. Profesora Edmunda Prosta dr. hab. Sławomirovi Juścińskiemu z Wydziału Inżynierii Produkcji UP, który został w ten sposób wyróżniony za książkę *Logistyka transportu ładunków nienormatywnych*.

7 stycznia

Prorektor H. Buczkowska wzięła udział w spotkaniu noworocznym społeczności UMCS, które odbyło się w ACK „Chatka Żaka”.

10 stycznia

Prorektor H. Buczkowska uczestniczyła w podpisaniu umowy dotyczącej pilotażowego projektu edukacji wojskowej studentów „Legia Akademicka”, które odbyło się w Warszawie.

12 stycznia

Prorektor H. Buczkowska uczestniczyła w otwarciu konferencji 5th IATEFL Poland ESP and BESIG Conference Programme, która odbyła się na UP w Lublinie.

19 stycznia

Rektor Z. Litwińczuk podpisał porozumienie o współpracy UP z Zespołem Szkół Rolniczych w Siennicy Różanej.

24 stycznia

Rektor Z. Litwińczuk i kanclerz G. Szymczyk uczestniczyli w zebraniu zarządu Związku Uczelni Lublina.

Na szkoleniu w Państwie Środka

Chiny kojarzą się Polakom przeważnie z zieloną herbatą, zupkami instant, wielkimi polami ryżowymi, ekstremalnie trudnym językiem (zarówno w mowie, jak i piśmie), złotym smokiem, aromatycznymi (choć często bardzo pikantnymi) przyprawami, wszechobecnymi produktami (o bardzo różnej jakości), opatrzonymi powszechnie znaną formułą „Made in China” i... ze smogiem. Nie należy jednak zapominać o wielu wynalazkach technicznych i naukowych znanych już w czasach starożytnej cywilizacji chińskiej, które w późniejszych wiekach po dotarciu do Starego Kontynentu zasadniczo wpłynęły na jego rozwój. To właśnie w Chinach najwcześniej poznano właściwości igły magnetycznej, tu także wynalezione zostały liczydło, sejsmograf, latawiec czy okulary przeciwsłoneczne. W Chinach powstała pierwsza cegła, a także papier, w tym papier toaletowy, który jak datują historycy, był wykorzystywany przez cesarzy już od roku 1300. Ponadto wodoszczelne komory na statkach, chomąto dla koni czy proch również należą do chińskich wynalazków.

Plantacja herbaty w Hangzhou

W Państwie Środka po raz pierwszy zbudowano piec do wytopu żelaza, tutaj również rozpoczęto produkcję ceramiki oraz jedwabiu. Pierwsza czcionka drukarska powstała w 593 r. n.e., a gazeta w wersji drukowanej była dostępna w Pekinie już w 700 r. Z Chin wywodzi się sztuka aranżacji przestrzeni – feng shui, która po dziś dzień jest inspiracją dla wielu nowoczesnych rozwiązań aranżacyjnych i architektonicznych, a także powszechnie znana akupresura, akupunktura czy moksa (technika ziołoterapii polegająca na ogrzewaniu i rozluźnianiu ciała za pomocą rozżarzonego stożka z piołunu chińskiego przykładanego do skóry w określonych miejscach), wywodzące się z tradycyjnej chińskiej medycyny, która liczy sobie ponad 5000 lat. Nie dziwi zatem, iż to właśnie Chińczycy jako pierwsi (ok. 2000 r. p.n.e.) przedstawili hipotezę o związku pracy serca z przepływem krwi w organizmie.

Pracownia i laboratorium póltechniczne
w China National Research Institute of
Food and Fermentation Industries

Stereotypowe wyobrażenia o Chińskiej Republice Ludowej dają wizerunek państwa uciśkanego reżimem komunistycznym lub państwa zamieszkałego przez zapracowanych, identycznie wyglądających, smutnych obywateli. Jednakże na przestrzeni ostatnich lat zarówno sytuacja polityczna Chin, jak i społeczno-kulturowa bardzo się zmieniła i w dalszym ciągu ulega dynamicznym przemianom. Przykładem zachodzących przemian jest otwartość oraz chęć współpracy ChRL z zagranicznymi ośrodkami badawczymi i przemysłowymi. Rozwój kontaktów następuje m.in. poprzez organizowanie międzynarodowych programów, do udziału w których zapraszani są przedstawiciele biznesu oraz instytucji naukowych z całego świata. Mogłam osobiście się o tym przekonać jako uczestnik międzynarodowego szkolenia, Training Course on Biotechnology Application in Food Industry for Developing Countries, odbywającego się w Pekinie. Dwumiesięczny program szkoleniowy (23 sierpnia – 17 października 2017 r.) został zorganizowany przez China National Research Institute of Food and Fermentation Industries i Ministerstwo Handlu Chińskiej Republiki Ludowej we współpracy z Polsko-Chińską Izbą Przemysłowo-Handlową w Gdyni (www.pchiph.org).

Międzynarodowe szkolenie zgromadziło przedstawicieli środowiska naukowego, biznesowego, jak również rządowe i pozarządowe instytucje, których aktywność związana jest z produkcją i bezpieczeństwem żywności, a także problematyką żywności genetycznie modyfikowanej.

Wiadomo, że wiele substancji mających korzystny wpływ na organizm człowieka powstaje na drodze przemian biochemicznych podczas procesów fermentacji prowadzonych z udziałem określonych mikroorganizmów. Asortyment fermentowanych produktów spożywczych jest niezwykle bogaty i w zależności od szerokości geograficznej ogromnie zróżnicowany. Obecnie wśród konsumentów odnotowuje się wzrost zainteresowania produktami fermentowanymi, dzięki czemu przemysł fermentacyjny oferuje coraz więcej nowych produktów. Obserwowane w przemyśle przetwórczym i spożywczym kierunki zmian były jednym z głównych tematów poruszanych w czasie kursu. Nawiązywano także do nowych możliwości praktycznego wykorzystania biotechnologicznych narzędzi w przemyśle spożywczym, chemicznym i farmaceutycznym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia procesów fermentacyjnych.

W trakcie sesji wykładowych omawiane były kwestie dotyczące m.in. rozwoju firm biotechnologicznych, zastosowania probiotyków w produkcji żywności, biotechnologicznych metod otrzymywania i wykorzystywania enzymów, produkcji biopaliw, możliwości pozyskiwania substancji słodzących ze skrobi, a także substancji biologicznie aktywnych obecnych w fermentowanych produktach sojowych.

W ramach zajęć poruszona została także problematyka związana z regulacjami prawnymi wykorzystania organizmów genetycznie modyfikowanych. Zostały podjęte także kwestie żywności ekologicznej produkowanej w różnych częściach świata oraz scharakteryzowane poszczególne procedury i systemy jej certyfikacji.

Podczas wykładów, zajęć oraz licznych prelekcji jako uczestnicy kursu braliśmy czynny udział w dyskusjach dotyczących m.in. bezpieczeństwa żywności oraz roli procesów biotechnologicznych w produkcji żywności. Wspólnie analizowaliśmy zagrożenia oraz aktualne wyzwania związane z produkcją żywności na świecie. Niezwykle cennym doświadczeniem, opartym na wymianie poglądów, były wystąpienia oraz prace projektowe przygotowywane w międzynarodowych grupach uczestników.

W ramach szkolenia zorganizowano także zajęcia terenowe, podczas których mieliśmy możliwość zwiedzania zakładów przemysłowych największych chińskich producentów żywności, tj. Niulanshan Liquor, Shunxin

Chuanxin i Pencheng w Pekinie, Coca Cola i Tsintao Beer Factory w Quingdao, Welcha Group oraz Welchuan Foods w Hongzhou (prowincja Zhejiang), jak również Ylkhal Kerry Grains & Oils oraz Meiji Choolate w Szanghaju. Wśród wizytowanych zakładów była jedna z największych w kraju mleczarni produkująca yakult – napój mleczny fermentowany z udziałem mikroflory probiotycznej – jak również zakład produkujący oleje sojowe, w tym także produkty uzyskiwane z nasion genetycznie modyfikowanej soi.

W ramach zajęć terenowych mieliśmy okazję poznać przebieg procesów technologicznych, a także dokonać oceny organoleptycznej azjatyckich fermentowanych produktów spożywczych, takich jak tempeh, natto, fru (sufu) czy baijiu (destylowany napój alkoholowy). Te produkty od wieków są wytwarzane w wielu krajach azjatyckich. W wielu regionach w dalszym ciągu pielęgnuje się tradycyjne metody produkcji tego typu wyrobów, co znajduje odzwierciedlenie w lokalnej kulturze oraz sztuce kulinarnej danej prowincji. Niestety, mimo wielu walorów zdrowotnych, te produkty nie są popularne ani łatwo dostępne w krajach europejskich.

Dzięki wyprawie na plantację herbaty oraz wizycie w pobliskim muzeum poznaliśmy tradycyjne sposoby jej zaparzania w zależności od rodzaju liści, a także obrzędy towarzyszące jej picciu. Ciekawym doświadczeniem była także wizyta w Master Kong Instant Noodle Co. – fabryce produkującej chiński makaron. Można było zobaczyć, jak bardzo produkty finalne

Grupa uczestników szkolenia podczas wizyty w siedzibie China National Research Institute of Food and Fermentation Industries. Trzecia od prawej Katarzyna Skrzypczak

Jezioro w Hongzhou

(i sama technologia ich wytwarzania) różnią się od makaronu goszczącego na polskich stołach. Choć to Włochy są powszechnie uważane za ojczyznę makaronu, istnieją dowody na to, iż pierwszy makaron pochodzi właśnie z Państwa Środka. Wiek odnalezionej przez archeologów czarki z makaronem (w miejscowości Lajia w prowincji Qinghai), który został sporządzony z ziaren prosa i sorga, szacowany jest na 4000 lat.

Podczas szkolenia odbyliśmy kilka wycieczek, które przybliżyły nam bogatą kulturę i historię Chin, a także pozwoliły odkryć piękno tamtejszej natury. W pamięci na długo pozostanie mi wyprawa na Wielki Mur Chiński, jak również zwiedzanie Zakazanego Miasta, placu Tian'anmen, Świątyni Lamy, Pałacu Letniego, Świątyni Nieba (Tian Tan) oraz jednego z najpiękniejszych parków – Beihai. Niezapomniane wrażenie pozostawiła także podróż szybką koleją do Szanghaju, gdzie odbywała się druga część kursu. Odległość 1318 km pociąg CRH pokonuje w 4 godziny i 48 minut, ze średnią prędkością 300 kilometrów na godzinę (maks. 380).

Ponadto jako uczestnicy szkolenia zostaliśmy zaproszeni do siedziby China National Research Institute of Food and Fermentation Industries, gdzie mieliśmy okazję zwiedzić instytut wraz z laboratoriami i zapoznać się z tematyką prowadzonych tam badań. W programie kursu ujęta została także międzynarodowa konferencja „XVII Beijing Conference and Exhibition on Instrumental Analysis”, połą-

czona z sesją posterową, wykładami oraz pokazami najnowszej aparatury laboratoryjnej.

Efektom udziału w projekcie było stworzenie platformy komunikacji ułatwiającej wymianę poglądów, dzielenie się wiedzą oraz doświadczeniami naukowymi pomiędzy zagranicznymi instytucjami badawczymi i ośrodkami akademickimi. Pozwoliło to także na rozszerzenie obszaru własnych zainteresowań naukowych, jak również na przybliżenie innym uczestnikom szkolenia tematyki badań, jakie są realizowane w Zakładzie Technologii Owoców, Warzyw i Grzybów (m.in. w ramach Grantu Narodowego Centrum Nauki: 2014/15/N/NZ9/04042).

Udział w szkoleniu umożliwił mi nawiązanie kontaktów z przedstawicielami międzynarodowych ośrodków badawczych, a także był szansą na zaprezentowanie profilu badań prowadzonych na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii, co być może w przyszłości zaowocuje szerszą współpracą naukową z zagranicznymi instytucjami naukowymi.

Szczególne podziękowanie za umożliwienie uczestnictwa w kursie szkoleniowym składam na ręce radcy madame Liu Lijuan z Wydziału Ekonomii i Handlu Ambasady Chińskiej Republiki Ludowej w Warszawie oraz pani Katarzynie Kąkol, dyrektorowi Biura Zarządu Polsko-Chińskiej Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni.

Tekst i fot. Katarzyna Skrzypczak

Zakład Technologii Owoców, Warzyw i Grzybów

Żywnienie zwierząt

Instytut Żywnienia Zwierząt i Bromatologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie wspólnie z Sekcją Żywnienia Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk w dniach 21–23 czerwca 2017 r. był organizatorem XLVI Sesji Naukowej poświęconej zagadnieniom żywienia zwierząt, produkcji pasz, suplementów diety oraz wyzwaniom, które stawia przed nami gospodarka krajowa oraz światowe trendy badawczo-naukowe.

W słowie wstępnym przewodniczący komitetu organizacyjnego prof. Eugeniusz R. Grela podkreślił główne problemy dotyczące obecnych działań w zakresie żywienia zwierząt i gospodarki paszowej. Do najważniejszych zagadnień zaliczono stosowanie pasz z udziałem GMO, wykorzystanie nowych bądź ulepszonych źródeł białka (bobowate, mączki z owadów, pasze fermentowane), metody termoplastyczne uzdatniania pasz, higienę pasz i żywienia, żywienie różnych gatunków i grup produkcyjnych zwierząt, a także nauczanie żywienia na różnych kierunkach studiów oraz uaktualnianie zaleceń żywieniowych. Nadmieniono, że szykują się znaczące zmiany w szkolnictwie wyższym, nauce, instytucjach badawczych i przynależnych do PAN, a co z tym związane i w finansowaniu badań.

Oficjalny patronat nad XLVI Sesją Naukową Sekcji Żywnienia Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN objęli minister rolnictwa i rozwoju wsi Krzysztof Jurgiel oraz rektor UP w Lublinie prof. Zygmunt Litwińczuk. W obradach uczestniczyły 162 osoby oraz 7 gości zagranicznych – z Hiszpanii, Szwajcarii, Niemiec, Słowacji i Ukrainy. XLVI Sesję Naukową Sekcji Żywnienia Zwierząt zaszczylicili goście: prof. Zbigniew Grądzki, prorektor ds. nauki, wdrożeń i współpracy międzynarodowej UP w Lublinie, prof. Joanna Barłowska, dziekan Wydziału Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP w Lublinie, Edyta Wiczorkiewicz-Dudek reprezentująca Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz prof. Jacek Skomiań, przewodniczący Sekcji Żywnienia Zwierząt KNZiA PAN.

Ośrodki krajowe były reprezentowane przez kierowników i pracowników poszczególnych katedr związanych z żywieniem zwierząt. Na czele delegacji UR w Krakowie stał prof. Maciej Kowalski, UP we Wrocławiu – prof. Andrzej Wiliczekiewicz, UP w Poznaniu – prof. Damian Józefiak, UWM w Olsztynie – prof. Krzysztof Lipiński, SGGW w War-

szawie – prof. Ewa Sawosz-Chwalibóg, UTP w Bydgoszczy – prof. Zbigniew Podkówka, UPH w Siedlcach – prof. Maria Osek, ZUT – dr hab. Wioletta Biel. Najliczniejszą grupę stanowili goście z Instytutu Zootechniki – PIB w Balicach na czele z prof. Sylwestrem Świątkiewiczem. Instytut Fizjologii i Żywnienia Zwierząt PAN w Jabłonninie reprezentował jego dyrektor prof. Jacek Skomiań wraz ze współpracownikami.

Wśród uczestników nie zabrakło sponsorów sesji żywieniowej, firm – instytucji łączących naukę z biznesem, wspierających prace badawcze dla praktyki. Obecni byli przedstawiciele firm: Arkop – prezes Marcin Kubiczek, Feed-Star – prezes Robert Chachaj, JHJ – prezes Hieronim Burchardt, Profeed – prezes dr Stanisław Bruździński, LNB – reprezentowany przez dr. Mariusza Soszkę, oraz DSM. Dodatkowo XLVI Sesję Naukową Sekcji Żywnienia Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN honorowym patronatem medialnym objęły Polskie Radio Lublin oraz redakcje czasopism „Medycyna Weterynaryjna”, „Trzoda Chlewna i Hodowca Bydła”.

Od lewej: Eugeniusz Grela, Renata Klebaniuk, Jan Tywończuk, Małgorzata Kwiecień, Jan Matras, Stefania Kinał, Barbara Kłoczek

Na prośbę przewodniczącego komitetu organizacyjnego uczczono minutą ciszy pamięć niedawno zmarłego nestora nauk żywieniowych prof. dr. hab. Jana Kowalczyka, wieloletniego pracownika IFŻŻ PAN w Jabłonce.

W kolejnych słowach prowadzący poinformował o zakończeniu pracy w tutejszym Instytucie zasłużonych dla rozwoju tej jednostki profesorów: Wacława Krasuckiego, Ryszarda Pisarskiego i Jana Wojtasika oraz odchodzącego na emeryturę z dniem 31 lipca 2017 r. prof. Jana Matrasa.

W ramach obrad plenarnych przedstawiono 3 referaty zagraniczne oraz 4 krajowe. Prof. Caspar Wenk (Szwajcaria) wygłosił interesujący wykład pt. „Efficiency in animal nutrition: yes – but”, przybliżając obecne możliwości optymalizacji produkcji zwierząt gospodarskich. Dr Miguel A. Sentandreu (Hiszpania) w wystąpieniu pt. „The use of proteomics in meat authentication studies” informował o zastosowaniu proteomiki w badaniach mięsa. Prof. Gabriel Kováč (Słowacja) w wykładzie pt. „Health disorders – a cause of shorter longevity in dairy cows” przedstawił problemy związane z obniżeniem długowieczności krów mlecznych.

Krajowe wykłady plenarne oscylowały wokół zagadnień badawczych z zakresu chowu, hodowli, a zwłaszcza żywienia zwierząt w Polsce na tle trendów światowych: zwierząt przeżuujących (prof. Zygmunt M. Kowalski), drobiu (dr hab. Damian Józefiak). Dr hab. Grzegorz Skiba, prof. nadzw. (IFŻŻ PAN Jabłonna) przybliżył fizjologiczne i żywieniowe uwarunkowania produkcji świń, a dr Marcin Taciak (także IFŻŻ PAN Jabłonna) omówił problematykę badań z zakresu paszoznawstwa i mikrobiomu przewodu pokarmowego zwierząt.

W ramach konferencji, poza referatami plenarnymi, zgłoszono 88 prac – komunikatów naukowych, w czterech grupach tematycznych: żywienie przeżuwaczy (16), żywienie drobiu (36), żywienie świń (12), paszoznaw-

stwo oraz żywienie zwierząt towarzyszących i innych (24). W każdej grupie tematycznej prace obejmowały szeroki zakres badawczy, od podstaw żywienia określonego gatunku zwierząt czy grupy produkcyjnej, do jakości pozyskanych surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego. Podczas sesji przedstawiono 16 z 88 doniesień, głównie prezentowanych przez młodych pracowników nauki z Polski, które dotyczyły żywienia drobiu, świń, krów mlecznych, owiec, koni oraz paszoznawstwa i żywienia zwierząt towarzyszących. Pozostałe zgłoszone prace zostały podsumowane w grupach tematycznych. Referaty plenarne i doniesienia konferencyjne, w formie streszczeń w języku polskim i angielskim, a także plakaty zostały zebrane i udostępnione jako materiały konferencyjne, dostępne w Bibliotece Głównej UP w Lublinie.

W podsumowaniu podkreślono ważność tematów poruszanych podczas sesji, stałą konieczność wymiany informacji na temat rodzaju i zakresu prowadzonych badań w poszczególnych jednostkach naukowych i naukowo-badawczych, związanych z szeroko pojętym żywieniem zwierząt. Podkreślono wielokierunkowość tych badań, często bardzo szczegółowych, ale również ważność i stałą aktualność badań podstawowych, dotyczących składu, wartości pokarmowej i odżywczej materiałów paszowych. Za szczególnie istotne uznano problematykę ograniczania stosowania pasz GM, a wykorzystania nowych bądź ulepszonych źródeł białka, takich jak krajowe odmiany roślin, również z zastosowaniem różnych metod uzdatniania pasz. Podkreślono, że tematyka współczesnych badań żywieniowych musi stale odpowiadać na zapotrzebowanie praktyki.

Podsumowując sesję, prof. Jacek Skomiał i dr hab. Renata Klebaniuk, prof. nadzw. UP, podziękowali wszystkim obecnym, zaangażowanym w organizację oraz wspierającym XLVI Sesję Naukową Sekcji Żywienia Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakul-

XLVI SESJA NAUKOWA SEKCJI ŻYWIENIA ZWIERZĄT KOMITETU NAUK ZOOTECHNICZNYCH I AKWAKULTURY POLSKIEJ AKADEMII NAUK, LUBLIN 21-23 CZERWCA 2017

tury PAN. Przewodniczący Sekcji prof. Jacek Skomiał zaprosił wszystkich na kolejną sesję, planowaną w 2018 r. na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie.

W trakcie XLVI Sesji Naukowej Sekcji Żywnienia Zwierząt KNZiA PAN odbyła się uroczystość, podczas której dziękowano prof. dr.

hab. Janowi Matrasowi za całokształt jego pracy dla Instytutu, Wydziału i Uczelni. W spotkaniu uczestniczyli również rodzina i przyjaciele pana profesora.

Eugeniusz R. Grela, Renata Klebaniuk

Fot. Agnieszka Rocka i Renata Klebaniuk

Profesor Jan Matras

Profesor dr hab. Jan Wiesław Matras jako nauczyciel akademicki w obecnym Instytucie Żywnienia Zwierząt i Bromatologii Wydziału Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie pracuje od 1970 r. W tymże Instytucie przeszedł wszystkie szczeble kariery naukowej. Stopień naukowy doktora nauk rolniczych (1978 r.), stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie zootechniki (1991 r.), tytuł naukowy profesora nauk rolniczych (2001 r.). Od 2005 r. jest profesorem zwyczajnym. Odbył kilka praktyk i staży naukowych, w Polsce i za granicą, m.in. w Uniwersytecie Rolniczym w Gödöllő (Węgry) – 3 miesiące w 1978 r., dwukrotnie w Texas Tech University w Lubbock (USA) – 1 rok w latach 1983/84 i 14 miesięcy w latach 1987/88. Podstawową wiedzę potrzebną do prowadzenia pracy naukowo-badawczej zdobył pod kierunkiem prof. dr. hab. Stanisława Wójcika, w którego zespole badawczym rozpoczął karierę naukową. Zainteresowania naukowe prof. Matrasa koncentrują się na problematyce żywienia zwierząt oraz na zagadnieniach z zakresu paszoznawstwa, główny zaś kierunek jego badań stanowi żywienie zwierząt przeżuujących. Szczególnie wartościowe z punktu widzenia naukowego są przeprowadzone przez niego badania z użyciem ciągłej infuzji dożylnej (opracowanie własnej techniki wspólnie z profesorem R.L. Prestonem z USA, opisaney w „Journal of Animal Science”) nad wykorzystaniem przez rosnące przeżuwacze składników azotowych w odniesieniu do zaopatrzenia energetycznego tych zwierząt. Wyniki swoich badań prof. Matras publikuje zarówno w czasopismach lokalnych, jak i o zasięgu światowym. Łączna liczba publikacji i innych opracowań przekracza 200 pozycji, z czego ponad 90 stanowią prace oryginalne, spośród których 22 to prace opublikowane w periodykach

wyróżnionych przez JCR. Zrecenzował 175 opracowań złożonych do publikacji w różnych czasopismach naukowych, z których większość stanowiły prace angielskojęzyczne. Oceniał także 44 projekty badawcze oraz 19 raportów badawczych. Był promotorem 3 prac doktorskich, 54 prac magisterskich i 48 inżynierskich, wykonał recenzje 12 dysertacji doktorskich, 7 prac habilitacyjnych wraz z oceną dorobku naukowego habilitantów oraz recenzje 6 wniosków na tytuł profesora.

W latach 1997–2017 był kierownikiem Zakładu Żywnienia Zwierząt w Instytucie Żywnienia Zwierząt i Bromatologii UP w Lublinie. Był członkiem Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, Lubelskiego Towarzystwa Naukowego oraz członkiem American Society of Animal Science (ASAS).

Miłośnik muzyki chóralnej – członek Chóru Akademickiego Akademii Rolniczej w Lublinie (1965–1978), kurator tego Chóru z ramienia Senatu (1990–2005). Odznaczony m.in. Brązowym, Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Edukacji Narodowej, Srebrną i Złotą Odznaką Polskiego Zarządu Stowarzyszenia Chórów i Orkiestr oraz przyznany przez Ministra Kultury odznaczeniem Zasłużony Działacz Kultury. Wielokrotnie otrzymywał nagrody JM Rektora za pracę naukową i dydaktyczno-wychowawczą.

Dokonania i osiągnięcia prof. Jana Matrasa z całą pewnością zasługują na nasze uznanie i głęboki szacunek. Szanowny Panie Profesorze, dziękujemy za to, że mieliśmy szczęście Pana spotkać, za naukowe wsparcie i klucze do bram wiedzy, obecność w naszym życiu naukowym, pomoc i zrozumienie oraz koleżeńską współpracę. Wraz z podziękowaniami kierujemy wyrazy szacunku oraz życzenia nieprzemijającej pomyślności.

*Pracownicy Instytutu Żywnienia
Zwierząt i Bromatologii UP w Lublinie*

Fot. Renata Klebaniuk

Święto Parków Krajobrazowych Województwa Lubelskiego

Na pierwszym planie od lewej Grzegorz Kapusta, wicemarszałek województwa lubelskiego, i Eugeniusz Grela, prorektor

W dniu 14 października 2017 r. na terenie Muzeum Zamoyskich w Kozłowie odbyło się Święto Parków Krajobrazowych Województwa Lubelskiego. Uroczystość została zorganizowana przez Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych pod honorowym patronatem marszałka województwa lubelskiego Sławomira Sosnowskiego.

Fot. Piotr Gmyz

Wsparcia finansowego udzielił Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. Głównym celem uroczystości była popularyzacja wiedzy na temat dziedzictwa przyrodniczego i historyczno-kulturowego lubelskich parków krajobrazowych oraz obszarów chronionego krajobrazu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych oraz ukazanie piękna przyrody, które stanowić powinno motywację do zachowania różnorodności biologicznej i zrównoważonego rozwoju obszarów chronionych.

Na październikową uroczystość zaproszonych zostało wielu zacnych gości, w których

gronie znaleźli się także przedstawiciele Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie: prorektor ds. organizacji i rozwoju uczelni prof. Eugeniusz Grela, prof. Bogusław Sawicki, kierownik Katedry Turystyki i Rekreacji UP, przewodniczący Rady Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych, a także dr hab. Joanna Hawlena, dr Jerzy Koproń oraz studenci kierunku turystyka i rekreacja, którzy przygotowali własne stoisko.

W trakcie tego święta odbywały się prezentacje, konkursy przyrodnicze, występy zespołów ludowych z miejscowości położonych na terenie parków krajobrazowych, a także zajęcia terenowe. Można było także zwiedzić Muzeum w Kozłowie.

Święto było również okazją do wyróżnienia wszystkich, z którymi ZLPK od długiego czasu współpracuje i bez pomocy których działalność Zespołu nie byłaby tak owocna. Dziewięć osób zostało nagrodzonych Odznaką Honorową „Przyjaciół Lubelskich Parków Krajobrazowych”. W tym gronie znaleźli się przedstawiciele nauki, samorządów, szkół i innych instytucji. Doceniony w ten sposób został prof. Eugeniusz Grela, od szeregu lat współpracujący z ZLPK, zwłaszcza z Ośrodkiem Zamiejscowym w Zamościu. W minionym roku doprowadził do sformalizowania współpracy ZLPK i UP w Lublinie w postaci umowy, która została podpisana 20 marca 2017 r. Pan prorektor zabrał głos, dziękując w imieniu wszystkich nagrodzonych za wyróżnienie a jednocześnie zaufanie, jakim zostali obdarzeni. Najaktywniejsi nauczyciele i uczniowie również zostali nagrodzeni honorowymi dyplomami i upominkami. Tym samym Święto Parków Krajobrazowych Województwa Lubelskiego było nie tylko czasem prezentacji parków krajobrazowych czy osiągnięć ZLPK, lecz także okazją do zacieśnienia współpracy między ZLPK a ludźmi i instytucjami, z którymi już od długiego czasu współpracuje.

Kolejne Święto Parków Krajobrazowych Województwa Lubelskiego, na które już dziś zapraszamy Czytelników „Aktualności Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie”, odbędzie się we wrześniu bieżącego roku.

Krzysztof Wojciechowski

Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych

Ornitologia lokalnie i globalnie

W dniach 20–22 września 2017 r. odbyła się Ogólnopolska Konferencja Ornitologiczna pt. „Ornitologia w skali lokalnej i globalnej”, zorganizowana w 80. rocznicę powstania Polskiego Towarzystwa Zoologicznego.

Na miejsce obchodów tak ważnej rocznicy został wybrany Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie. Konferencję honorowym patronatem objęli JM Rektor Zygmunt Litwińczuk i dziekan Wydziału Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki prof. dr hab. Joanna Barłowska. Głównymi organizatorami byli pracownicy i studenci z Katedry Zoologii, Ekologii Zwierząt i Łowiectwa UP w Lublinie oraz Zakładu Ochrony Przyrody Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS. Współorganizatorami konferencji były także Sekcja Ornitologiczna PTZool, Liga Ochrony Przyrody – Zarząd Okręgu w Chełmie i Poleski Park Narodowy. Na czele Komitetu Organizacyjnego stali dr Grzegorz Grzywaczewski (UP) i dr hab. Jarosław Wiącek (UMCS).

Konferencja przez pierwsze dwa dni odbywała się w salach wykładowych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, natomiast sesję terenową trzeciego dnia konferencji zrealizowano w Poleskim Parku Narodowym. W konferencji udział wzięły 72 osoby reprezentujące najważniejsze ośrodki naukowe w kraju oraz goście z Białorusi i Ukrainy.

W imieniu JM Rektora konferencję otworzyła prof. Joanna Barłowska. Pierwszym prelegentem był prof. dr hab. Maciej Luniak z Muzeum i Instytutu Zoologii PAN w Warszawie. Jego referat dotyczył ważnego

Prof. Maciej Luniak otrzymał dyplom za zasługi dla ornitologii polskiej i wkład w działalność Polskiego Towarzystwa Zoologicznego

problemu w rozwoju miast – stworzenia właściwych warunków do bytowania ptaków w intensywnie eksploatowanych parkach miejskich, z uwzględnieniem zagadnień ochrony przyrody. Prof. dr hab. Piotr Tryjanowski z Instytutu Zoologii UP w Poznaniu poruszył interesujący temat wykorzystania obecności i zagęszczeń kukułki w bioindykacji. Prof. dr hab. Andrzej Dyrz z Zakładu Ekologii Behawioralnej Uniwersytetu Wrocławskiego wygłosił referat podsumowujący

Sesja posterowa

Prof. Andrzej Dyrz z Uniwersytetu Wrocławskiego podczas wygłaszania referatu o wodniczce

aktualną wiedzę o wodniczce. Z kolei prof. dr hab. Włodzimierz Meissner z Katedry Ekologii i Zoologii Kręgowców Uniwersytetu Gdańskiego wykazał wpływ zmian klimatu na spadek liczebności na polskim wybrzeżu Bałtyku migrujących biegusów rdzawych. Prof. dr hab. Ludwik Tomiałojć z Uniw. Wrocławskiego wygłosił referat pt. „Ptaki Aten – miasta bez dachów”, a prof. dr hab. Jan Pinowski mówił o historii ornitologii w Polsce. Podczas konferencji wygłoszono 45 referatów, w tym 6 referatów plenarnych, i zaprezentowano 12 posterów. Tematyka referatów i posterów była zróżnicowana, od ekologii, ochrony, monitoringu i migracji ptaków po aspekty związane z fizjologią, bioakustyką i genetyką oraz historią ornitologii polskiej. Dominowały tematy związane z ekologią ptaków miast i lasów. Odrębna sesja tematyczna była poświęcona ekologii, ochronie, występowaniu i zagrożeniom wodniczki, dla której Polska, w tym Lubelszczyzna, jest jednym z najważniejszych miejsc lęgowych na świecie.

Podczas konferencji okolicznościowymi dyplomami zostali wyróżnieni profesorowie

zasłużeni dla rozwoju ornitologii polskiej, którzy wnieśli ogromny wkład w działalność Polskiego Towarzystwa Zoologicznego: prof. Andrzej Dyrz, prof. Maciej Luniak, prof. Jan Pinowski i prof. Ludwik Tomiałojć.

Część referatowa zakończyła się uroczystą kolacją w Hotelu „Drob” w Urszulinie, na której Rafał Siek zaprezentował diaporamy ornitologiczne pt. „Puszczyk mszarny i inne ptaki Polesia”.

Podczas sesji terenowej, w trzecim dniu konferencji jej uczestnicy zapoznali się z działalnością ośrodka ochrony żółwia błotnego w budynku dyrekcji Poleskiego Parku Narodowego. Następnie udali się na zwiedzanie Parku ścieżką przyrodniczą „Dąb Dominik”. Ścieżka prowadziła przez różne typy lasów, takie jak grąd wysoki i niski, ols kępowo-dolinkowy, bór bagienny, i kończyła się przy dystroficznym jeziorze Moszne. Interesującą częścią ścieżki było torfowisko przejściowe, na którym występowały rzadkie i interesujące rośliny borealne, m.in. wierzba lapońska, wierzba borówkolistna, brzoza niska, rosziczka okrągłolistna i in.

Podsumowując, konferencja była ważnym wydarzeniem dla całego środowiska ornitologicznego w Polsce. Zaprezentowane referaty i postery stanowiły przegląd aktualnych badań w aspekcie lokalnym i globalnym. Na zakończenie postanowiono, że następna konferencja odbędzie się za dwa lata także w Lublinie.

Wsparcia organizatorom konferencji udzielili: prezydent Miasta Lublin, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie, Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych, gmina Urszulin, firma Ecotone, Pawtrans i Hotel „Drob” w Urszulinie.

Marek Nieoczym, Grzegorz Grzywaczewski
Katedra Zoologii, Ekologii Zwierząt i Łowiectwa

Fot. Mateusz Sapieja

Uczestnicy Ogólnopolskiej Konferencji Ornitologicznej pt. „Ornitologia w skali lokalnej i globalnej”

Antyoksydanty roślinne w walce z chorobami cywilizacyjnymi

Renata Nurzyńska-Wierdak

estragon

Choroby cywilizacyjne, zwane chorobami bądź epidemiami XXI w., są obecnie poważnym problem społeczno-medycznym. Zalicza się do nich najczęściej: choroby sercowo-naczyniowe, nowotworowe, metaboliczne, układu oddechowego, przewodu pokarmowego, układu nerwowego, choroby zakaźne, alergie, uzależnienia. Mechanizm rozwoju chorób cywilizacyjnych związany jest przede wszystkim z warunkami oraz stylem życia wysoko rozwiniętych cywilizacji. Jako przyczyny ich powstawania wskazuje się nieprawidłową dietę, małą aktywność fizyczną, palenie papierosów, zanieczyszczenie środowiska, stres, promieniowanie jonizujące. Choroby cywilizacyjne przyczyniają się do ponad 80% wszystkich zgonów, a także odpowiedzialne są za większość kosztów społecznych, pogorszenie jakości życia i skrócenie jego długości.

Jedną z chorób cywilizacyjnych o podłożu metabolicznym jest otyłość, zakwalifikowana przez Światową Organizację Zdrowia do przewlekłych chorób niezakaźnych. Otyłość jest dzisiaj głównym problemem zdrowotnym

na świecie. Uznawana za ogólnoswiatową epidemię, obejmuje zarówno osoby dorosłe, jak i dzieci. Połowa ludzi na świecie ma zbyt dużą masę ciała, a 300 mln osób jest otyłych. Z raportu Health Behaviour School-aged Children (HBSC) 2010 wynika, że wśród dzieci w wieku 11–12 lat 18,3% ma nadwagę, a u 3,4% diagnozuje się otyłość. Wynika to głównie z nieprawidłowego odżywiania (nadmierne spożywanie żywności typu fast food, słodzonych napojów gazowanych, produktów wysokokalorycznych) przy bardzo małej aktywności fizycznej. W patogenezie otyłości odgrywają rolę różne czynniki: genetyczne, środowiskowe (m.in. dieta i aktywność fizyczna), społeczne i kulturowe oraz stan hormonalny organizmu. Do rozwoju otyłości prowadzi nadmierne spożycie pokarmów w stosunku do wydatku energetycznego (otyłość alimentacyjna, czyli otyłość prosta). Powoduje to kumulację nadmiaru energii w postaci lipidów w zwiększonej masie tkanki tłuszczowej. W ostatnich latach tkanka tłuszczowa przestała być traktowana wyłącznie jako rezerwuariat sub-

seler naciowy

lebiódka pospolita

bazylia

brokuł włoski

stratu energetycznego. Coraz częściej podkreśla się jej rolę jako ważnego elementu układu dokrewnego oraz jako źródło wielu hormonów i cytokin. Otyłość jest skutkiem dodatniego bilansu energetycznego, który wynika ze zmniejszenia aktywności fizycznej oraz wzrostu konsumpcji produktów wysokokalorycznych. W ocenie proporcji masy ciała przydatne są wskaźniki wagowo-wzrostowe, takie jak body mass index (BMI), uznawany za miarodajny pośredni wskaźnik zawartości tkanki tłuszczowej w organizmie, obliczany według znanego wzoru: $BMI = (\text{masa ciała w kg}) / (\text{wzrost}^2 \text{ w metrach})$

BMI	Klasyfikacja WHO
<18,5	niedowaga
18,5–24,9	norma
25,0–29,9	nadwaga
30,0–34,9	otyłość I°
35,0–39,9	otyłość II°
≥40,0	otyłość III° (olbrzymia)

W leczeniu nadwagi i otyłości stosuje się diety niskokaloryczne, zawierające najczęściej 1000–1800 kcal. Zawartość tłuszczu w diecie powinna być w granicach 25–35% ogółu energii, białka 15%, a węglowodanów 50–60%. W tym celu zaleca się ograniczenie spożycia tłuszczów, zwłaszcza zwierzęcych, i produktów zawierających węglowodany proste (cukier, słodycze, napoje słodzone) oraz zwiększenie spożycia warzyw. Powszechnie rekomendowane diety z ograniczeniem spożycia kalorii wymagają wyeliminowania słodczy, tłustych produktów, żywności typu fast food oraz zmiany sposobu żywienia praktycznie do końca życia, a także wzmożonej aktywności fizycznej. Odstąpienie od tych zasad prowadzi do ponownego wzrostu masy ciała.

Od dłuższego już czasu na świecie promowana jest tradycyjna dieta śródziemnomorska, uwzględniająca małą ilość nasyconych kwasów tłuszczowych i cholesterolu, a dużą jednonienasyconych kwasów tłuszczowych, kwasów tłuszczowych omega-3, witamin antyoksydacyjnych, flawonoidów i błonnika. Dieta śródziemnomorska pomaga w zapobieganiu chorobom serca i układu krążenia, otyłości, a także chorobom nowotworowym. Jest niezbędnym składnikiem działań profilaktycznych, zmniejszających ryzyko wystąpienia schorzeń określanych mianem epidemii cywilizacyjnych. Terminem dieta śródziemnomorska określono zwyczajnie żywieniowe z początku lat 60., panujące w Grecji, głównie na Krecie, i w południowej części Włoch. Dieta śródziemnomorska

dostarczała w odpowiednich proporcjach białek, tłuszczów, węglowodanów oraz witamin i składników mineralnych, a także błonnika. Cechowało ją duże spożycie oliwy i małe spożycie tłuszczów pochodzenia zwierzęcego, spożycie dużej ilości warzyw i owoców, produktów zbożowych, nasion roślin strączkowych, średnie spożycie produktów mlecznych, alkoholu (głównie wina), ryb oraz małe spożycie mięsa i produktów mięsnych. Dieta śródziemnomorska była naturalnym sposobem odżywiania się ubogich warstw społecznych, obfitowała w tanie i ogólnie dostępne produkty. Z biegiem lat okazała się najzdrowszą dietą, przyczyniającą się do wydłużenia długości życia i poprawy jego jakości.

Ważnymi składnikami diety śródziemnomorskiej są świeże warzywa, owoce i przyprawy. Produkty te są bogatym źródłem substancji biologicznie aktywnych, w tym związków o działaniu antyoksydacyjnym – substancji hamujących reakcje z tlenem lub ozonem, działających pośrednio m.in. poprzez wiązanie niektórych prooksydantów, a także indukujących enzymy o charakterze przeciwutleniającym lub hamujących enzymy katalizujące procesy utleniania. Antyoksydanty roślinne reprezentowane są przede wszystkim przez: polifenole (kwasy fenolowe i flawonoidy z antocyjanami), witaminy A, C i tokoferole, karotenoidy, selen, chlorofiliny, glutation, indole, fitiny, tiocyjaniny. Związki te mają zdolność do neutralizowania aktywności wolnych rodników. Wolne rodniki – atomy (lub cząsteczki) zdolne do samodzielnego istnienia – mają na orbicie walencyjnej jeden lub więcej niesparowanych elektronów. Na ogół są bardzo reaktywne, dążą do sparowania elektronów poprzez pozbycie się nadmiarowego elektronu i przyłączenie elektronu od innej cząsteczki. Wolne rodniki zazwyczaj szybko wchodzi w reakcje z wieloma różnymi cząsteczkami. Wytwarzane są w organizmie człowieka i uczestniczą w różnych procesach: komórki odpornościowe wytwarzają wolne rodniki w celu niszczenia czynników chorobotwórczych – wirusów, bakterii, grzybów, wolne rodniki uczestniczą także w transporcie tlenu przez hemoglobinę, aktywacji cytochromu P-450, syntezie prostaglandyn. Wolne rodniki mogą powstawać m.in. pod wpływem działania niektórych substancji chemicznych (ksenobiotyki), promieni ultrafioletowych, promieniowania jonizującego, ultradźwięków. Dla organizmu szkodliwy jest ich nadmiar, działający niszcząco na strukturę komórkową i tkankową. Zdaniem naukowców wolne rodniki tlenowe są począt-

kiem rozwoju wielu chorób cywilizacyjnych, takich jak miażdżycy, cukrzyca, zaćma, choroba Parkinsona, choroba Alzheimera, a nawet nowotwory.

Badania epidemiologiczne dowodzą zależności między stopniem zachorowalności na niedokrwienną chorobę serca a spożyciem żywności bogatej we flawonoidy. Wykazano, że najmniej flawonoidów w diecie (ok. 5 mg/dzień) spożywają Finowie, a najwięcej Japończycy (ok. 64 mg/dzień). Wyniki badań wskazują, że działanie flawonoidów jest silniejsze niż innych naturalnych przeciwutleniaczy obecnych w żywności (witamin C i E, karotenoidów). Z tych względów zaleca się systematyczne spożycie polifenoli roślinnych (flawonoidów i kwasów fenolowych) w postaci surowych warzyw i owoców, w pięciu porcjach w ciągu dnia (za 1 porcję uważa się co najmniej 80 g warzyw lub owoców). Polifenole w ostatnich latach zyskują coraz większe zainteresowanie konsumentów i producentów. Te związki są silnymi antyutleniaczami i wspólnie z kwasem askorbinowym, tokoferolami i karotenoidami zabezpieczają organizm człowieka przed stresem oksydacyjnym. Cennym źródłem polifenoli są owoce i warzywa, a także wiele surowców zielarskich, stosowanych w celach leczniczych i przyprawowych (liście melisy, rozmarynu, morwy, miłorzębu, herbaty, pietruszki, selera, ziele tymianku, bazylii, cząbrku, estragonu, lebidki, kłącze kurkumy). Badania wykazały korzystny wpływ umiarkowanego spożywania soków z owoców jagodowych oraz herbaty we wczesnym etapie choroby miażdżycowej. Wskazuje się możliwość działania synergistycznego wszystkich fenoli obecnych w sokach i herbatach.

Kapusta włoska, szpinak, kapusta brukselska, brokuł odznaczają się istotnie większą wartością potencjału antyoksydacyjnego aniżeli inne gatunki, takie jak burak ćwikłowy, czerwona papryka, cebula, kukurydza, sałata lodowa czy pomidor. Warzywa są szczególnie bogatym źródłem flawonoidów: kwercytyny, kemferolu i ich glikozydów. Dużą zawartością kwercytyny charakteryzuje się cebula czerwona (117,4–1917 mg kg⁻¹) i cebula szalotka (53,4–1187 mg kg⁻¹). W czosnku silne właściwości przeciwutleniające wykazują siarczki i disiarczki diallilu, allicyna, S-allilocysteina. Wśród warzyw na szczególną uwagę ze względu na zawartość likopenu (związek o silnych właściwościach przeciwutleniających) zasługują pomidory i ich przetwory. Aktywność likopenu jest uwarunkowana obecnością w cząsteczce 11 sprzężonych wiązań podwójnych. Związek ten zmniejsza ryzyko zapadania na choroby serca, powstawania zmian miażdżycowych i nowotworowych. Zawartość likopenu w pomidorach wynosi ok. 30 mg kg⁻¹ świeżej masy, w soku pomidorowym ok. 80 mg kg⁻¹, w keczupie – ok. 130 mg kg⁻¹, a w koncentracie pomidorowym – przekracza 300 mg kg⁻¹. Spożywanie produktów pomidorowych w połączeniu z oliwą zwiększa przyswajalność likopenu. Osoby, których dieta jest bogata w owoce i warzywa, rzadziej zapadają na nowotwory jamy ustnej, gardła, krtani, przełyku, żołądka, jelita grubego, trzustki i prostaty. Ponadto spożycie dużych ilości owoców i warzyw zmniejsza podatność na cukrzycę, choroby serca i nadciśnienie.

Katedra Warzywnictwa i Roślin Leczniczych

Owoce i warzywa	Całkowita zawartość polifenoli
aronia czarnoowocowa	40–70 mg g ⁻¹ s.m. (ponad 50% stanowią antocyjany)
borówka czernica	30 mg g ⁻¹ s.m. (70% stanowią antocyjany)
jeżyny, czarny bez, żurawina błotna, truskawki, winogrona, śliwki	20–23 mg g ⁻¹ s.m.
kapusta włoska, kapusta brukselska, szpinak, brokuł	20 mg g ⁻¹ s.m.
papryka czerwona	15 mg g ⁻¹ s.m.

cząber ogrodowy
Fot. Katarzyna Dzida

cebula szalotka

czosnek

papryka

pomidory

Fot. Renata Nurzyńska-Wierdak

Prorektor Halina Buczkowska i dziekan Joanna Bartowska wręczają dyplom wyróżniającego się absolwenta inż. Anecie Śmiech.
Fot. Maciej Niedziółka

Dyplomy

Wręczenie dyplomów rocznika 2016/2017 absolwentom studiów pierwszego i drugiego stopnia na Wydziale Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki odbyło się 9 grudnia 2017 r. Studia ukończyło 286 osób na następujących kierunkach: zootechnika, ochrona środowiska, biologia, hipologia i jeździectwo, bezpieczeństwo i higiena pracy, bezpieczeństwo i certyfikacja żywności, behawiorystyka zwierząt, doradztwo i rozwój obszarów wiejskich.

Uroczystość poprowadziła dziekan prof. dr hab. Joanna Barłowska. Uczestnicząca w spotkaniu prorektor ds. studenckich i dydaktyki prof. dr hab. Halina Buczkowska wręczyła najlepszym absolwentom Honorową Odznakę UP oraz nagrody książkowe i dyplomy. Również książkami i dyplomami nagrodzono absolwentów, którzy aktywnie działali w studenckich kołach naukowych.

Dyplom wyróżniającego się absolwenta: mgr inż. Agnieszka Tomczyk, mgr inż. Anna Kusak, mgr inż. Agnieszka Kukier, mgr inż.

Milena Kuk, lic. Tomasz Piotr Wodyk, lic. Aleksandra Antonina Wojewoda, mgr Aleksandra Szabelak, mgr Karolina Furtak, mgr Kinga Weronika Panasiuk, mgr Klaudia Sysiak, mgr Weronika Blicharz, mgr Aleksandra Musiał, mgr Angelika Tkaczyk, mgr inż. Marta Maria Liss, mgr inż. Justyna Smyk, inż. Aneta Śmiech, mgr inż. Patrycja Massalska, inż. Joanna Edyta Kapustka, mgr inż. Sabina Małgorzata Jakubaszek, mgr inż. Adrian Mateusz Szala, mgr inż. Agnieszka Wołosowicz, mgr inż. Sylwia Dominika Dados.

Honorowa Odznaka UP w Lublinie: mgr inż. Agnieszka Tomczyk, mgr inż. Anna Kusak, mgr inż. Agnieszka Kukier, mgr inż. Milena Kuk, mgr inż. Michał Robak, lic. Tomasz Piotr Wodyk, lic. Aleksandra Antonina Wojewoda, mgr Aleksandra Szabelak, mgr Karolina Furtak, mgr Kinga Weronika Panasiuk, mgr Klaudia Sysiak, mgr Weronika Blicharz, mgr Aleksandra Musiał, mgr Angelika Tkaczyk, mgr inż. Marta Maria Liss, mgr inż. Barbara Katarzyna Urban, mgr inż. Justyna Smyk, mgr inż. Sabina Małgorzata Jakubaszek, mgr inż. Adrian Mateusz Szala, mgr inż. Agnieszka Wołosowicz, mgr inż. Sylwia Dominika Dados.

Nagrody książkowe: mgr inż. Sabina Małgorzata Jakubaszek, mgr inż. Marta Maria Liss, mgr inż. Justyna Smyk, mgr inż. Adrian Szala, mgr Aleksandra Szabelak.

Dyplomy za wyróżniającą się pracę dyplomową: mgr inż. Katarzyna Maria Owczarek, mgr inż. Agnieszka Tomczyk, mgr inż. Michał Stalega, lic. Monika Świątek, lic. Patryk Mikulski, mgr Magda Wolska, mgr Ewa Barbara Dudzińska, mgr Kinga Weronika Panasiuk, mgr Monika Małgorzata Serafin, mgr Ewelina Zawadzka, mgr Angelika Tkaczyk, mgr inż. Paulina Anna Kikłowicz, mgr inż. Milena Lenty, mgr inż. Anna Agnieszka No-

waczek, mgr inż. Justyna Smyk, inż. Paweł Karnat, mgr inż. Stefano Gandini, inż. Izabela Serafin, inż. Joanna Marta Babiuch, inż. Agnieszka Maria Bogucka, inż. Dagmara Anna Wichlacz-Głowacka.

Dyplomy za działalność w studenckich kołach naukowych: SKN Ochrony Środowiska – mgr inż. Karolina Jóźwik, mgr inż. Justyna Gierczak-Prończuk, mgr inż. Dagmara Łuczkiwicz, lic. Laura Błaszczak; SKN Mikrobiologów „Mikrobis” – mgr inż. Łukasz Iwanowski, mgr inż. Agata Karwan, mgr inż. Damian Zgórski; SKN Ergonomii i BHP – mgr inż. Kamila Sieńca, mgr inż. Justyna Gierczak-Prończuk; SKN Biologów i Hodowców Zwierząt – mgr inż. Karolina Białek, mgr inż. Paulina Bednarczuk, mgr inż. Justyna Bochnak, mgr inż. Sebastian Karcz, mgr inż. Adrian Kubaczyński, mgr inż. Luiza Lechoszest, mgr inż. Milena Lenta, mgr inż. Katarzyna Owczarek, mgr inż. Ireneusz Pożak, mgr inż. Aleksandra Skrobisz, mgr Angelika Tkaczyk, mgr inż. Paulina Widz, mgr inż. Małgorzata Zarek, lic. Konrad Mioduchowski.

Dyplomy za wyróżniającą się działalność w Wydziałowej Radzie Samorządu Studenckiego: mgr inż. Aleksandra Skrobisz, lic. Konrad Mioduchowski.

Red.

Honorową Odznakę UP w Lublinie z rąk prorektora Haliny Buczkowskiej otrzymują mgr Karolina Furtak i mgr Aleksandra Szabelak.
Fot. Maciej Niedziółka

Studentki Wydziału Medycyny Weterynaryjnej otrzymują listy gratulacyjne od JM Rektora Zygmunta Litwińczuka. Fot. Maciej Niedziółka

Prymusi nagrodzeni

13 grudnia 2017 r. z inicjatywy JM Rektora Zygmunta Litwińczuka odbyła się po raz drugi na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie uroczystość wręczenia listów gratulacyjnych studentom, którzy osiągnęli najwyższą średnią ocen na poszczególnych latach i kierunkach studiów w roku akademickim 2016–2017.

Uroczystość otworzyła prorektor ds. studenckich i dydaktyki prof. Halina Buczkowska, witając JM Rektora, władze dziekańskie, nauczycieli, a przede wszystkim wyróżnionych studentów.

JM Rektor nagrodził w tym roku listami gratulacyjnymi 197 studentów. Są one wyrazem uznania dla młodych ludzi za ich wyniki w nauce. 92 osoby ze średnią ocen powyżej 4,80, a na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej ze średnią powyżej 4,50 zostały dodatkowo wyróżnione nagrodą pieniężną w wysokości 200 zł. Poza listami gratulacyjnymi JM Rektor skierował listy pochwalne do rodziców najlepszych studentów, życząc im, aby również kolejne lata przyniosły wiele satysfakcji

z osiągnięć córek i synów. JM Rektor wyraził nadzieję na ponowne spotkanie z obecnie wyróżnionymi studentami w następnym roku. Dodał, że spełniły się już podobne życzenia wypowiedziane w 2017 r., w czasie pierwszej takiej uroczystości, gdyż znowu wśród wyróżnionych są studenci, którzy należeli do najlepszych w ubiegłym roku akademickim. JM Rektor życzył wszystkim nagrodzonym zapału do nauki i cierpliwości w osiąganiu zamierzonych celów, a także rozwijania twórczych zainteresowań w zakresie działalności naukowej i w życiu studenckim.

W imieniu wyróżnionych głos zabrała Magdalena Mroczkowska – studentka kierunku gastronomia i sztuka kulinarna z Wydziału

Nauk o Żywności i Biotechnologii. W swoim wystąpieniu podziękowała za docenienie przez władze uczelni wysiłku studentów i zapewniła o dalszej wytrwałej pracy, podejmowaniu nowych wyzwań i godnym reprezentowaniu Uniwersytetu. Dodała, że dzisiejsze osiągnięcia cieszą nie tylko wyróżnionych studentów, ale także ich najbliższych, zwłaszcza rodziców, którzy mogą być dumni ze swoich dzieci.

Do gratulacji wyróżnionym studentom dołączyła się pani prorektor, życząc im dalszych

sukcesów w nauce i realizacji życiowych celów. Na zakończenie uroczystości JM Rektor, korzystając z okazji, że zbliża się czas świąt Bożego Narodzenia, złożył wszystkim zebranym najlepsze życzenia świąteczne. Studentom życzył odpoczynku od nauki w przerwie świąteczno-noworocznej i powrotu z wielkim zapałem na studia już w nowym roku 2018. Uroczystość została upamiętniona na wspólnych zdjęciach wyróżnionych studentów z władzami rektorskimi i dziekańskimi.

Wydział Agrobiotechnologii

Agrobiznes – Alicja Ważna, Aneta Kramarewicz, Katarzyna Blicharska, Karolina Zarzeczna, Agnieszka Kasiczak, Konrad Piróg.

Bioinżynieria – Katarzyna Terlecka, Joanna Piskorska, Weronika Tokajuk, Michał Możejko.

Ekonomia – Katarzyna Gasek, Emilia Mikuć.

Gospodarka przestrzenna – Damian Zalewski, Julia Wójcik, Barbara Błaszczuk, Joanna Zygarlicka, Dorota Turowska, Ilona Woźniak, Justyna Piwowarek.

Inżynieria środowiska – Katarzyna Kotur, Monika Sykut, Monika Bogusz, Anna Wiąckiewicz, Sebastian Kuśmier, Jagoda Ochalska, Agnieszka Sobora.

Leśnictwo – Anna Zarebska, Mateusz Jarmut, Weronika Kursa, Henryk Dobrzyński, Jakub Orłowski, Kinga Kufel.

Rolnictwo – Natalia Grzesińska, Łukasz Kozian, Emilia Dziewic, Gabriel Jankowicz, Kamil Bryta, Tomasz Szuryga, Marek Buchoski, Sylwia Dębiec, Anna Mróz.

Towaroznawstwo – Sylwia Piech, Malwina Piluś, Małgorzata Caruk, Monika Okrasa.

Turystyka i rekreacja – Klaudia Kikutowicz, Beata Kwaśniewska, Klaudia Nowosad, Anna Lipska, Katarzyna Bednarz, Justyna Piwowarska.

Wydział Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

Behawiorystyka zwierząt – Monika Augustyn, Anna Jakubic, Paulina Juszczyk, Anna Gorzkowska, Joanna Warzecha, Arleta Wojtysia, Aleksandra Pawlicka, Wiktoria Janicka, Kamila Janicka, Daria Jaskólska, Dominika Kowalczyk, Monika Przybysz, Katarzyna Dziłki-Michalska, Dagmara Han, Marta Jurczyk, Joanna Kapustka, Katarzyna Kępka, Kinga Kluz, Katarzyna Kubica, Aleksandra Maciejko, Ida Piotrowska, Katarzyna Wilusz.

Bezpieczeństwo i higiena pracy – Aleksandra Tworz, Marta Szast, Karolina Misztal, Katarzyna Piecek, Agata Jaśkowiec, Emil Korecki, Katarzyna Dąbrowska, Michał Sak, Paweł Karnat.

Bezpieczeństwo żywności – Agata Satowska, Olha Hetsun, Sylwia Jańczuk, Aneta Śmiech.

Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności – Alicja Dziduch.

Biologia – Martyna Chęć, Justyna Bochr, Tomasz Wodyk, Adrianna Rafalska, Aleksandra Szabelak, Ewa Dudek.

Doradztwo w obszarach wiejskich – Justyna Pawłowska.

Hipologia i jeździectwo – Angelika Tobias, Katarzyna Bańka, Sylwia Kuśmier, Martyna Wręczycka, Adrianna Paszkowska, Monika Zastrzeżyńska.

Ochrona środowiska – Marcin Hanc, Michał Ziętek, Sylwia Adamczyk, Ewa Ciebien, Anna Komar, Paweł Sokalski.

Zootechnika – Barbara Kosma, Sylwester Walczak, Zuzanna Catyniuk, Anna Kabacińska, Agnieszka Tomczyk.

Wydział Inżynierii Produkcji

Chłodnictwo, klimatyzacja i technologie zintegrowane – Krzysztof Sidor.

Geodezja i kartografia – Patrycja Gil, Kamil Żych, Maciej Iwaniak.

Inżynieria bezpieczeństwa – Oliwia Matyska, Emilia Dejek, Magdalena Tyburczy, Anita Wajstuch.

Inżynieria chemiczna i procesowa – Justyna Watach, Aleksandra Suska, Maja Biatek, Karolina Litwiniec.

Inżynieria przemysłu spożywczego – Beata Filipek, Kamil Gargol, Małgorzata Grzywacka, Sybilla Kłapsia, Paulina Wiśniewska.

Technika rolnicza i leśna – Krzysztof Stefaniak, Kacper Wójcik, Łukasz Bassara.

Transport i logistyka – Katarzyna Biernat, Damian Wójcik, Tomasz Lipiński.

Transport – Wojciech Paduch, Wioletta Szwarek, Martyna Machowska.

Zarządzanie i inżynieria produkcji – Emilia Osmólska, Krystyna Bubczyk, Olga Jurek, Justyna Majówka, Kamil Gątecki, Kinga Nowak, Ewelina Olszak.

Wydział Medycyny Weterynaryjnej

Weterynaria – Milena Król, Sylwia Golenia, Kinga Stępień, Karolina Cholewa, Joanna Michalska, Katarzyna Pawłowska.

Wydział Nauk o Żywności i Biotechnologii

Biotechnologia – Natalia Mirostów, Ilona Drag, Katarzyna Bolek, Patrycja Ogorzałek.

Dietetyka – Jagoda Kruk, Marzena Szynal, Justyna Ufnal, Weronika Bronikowska, Joanna Toporowska, Aldona Jolanta Marzec, Renata Pawelec, Ada Krawęcka, Katarzyna Edyta Kosior.

Gastronomia i sztuka kulinarna – Magda Jędruszczyk, Magdalena Mroczkowska, Dorota Sylwia Siawłuk, Magdalena Katarzyna Paterek.

Technologia żywności i żywienia człowieka – Kinga Nowak, Piotr Jan Jankowski, Dominika Stasiuk, Paulina Martyna Ambrozik.

Żywienie człowieka i dietetyka – Małgorzata Beata Sikora.

Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu

Architektura Krajobrazu – Ilona Malesa, Michalina Zawadzka, Katarzyna Istok, Aleksandra Czajka, Jagoda Oleszczuk, Anna Pękala.

Hortiterapia – Anna Kot.

Ochrona roślin i kontrola fitosanitarna – Łukasz Kaca, Aleksandra Pańczyk.

Ogrodnictwo – Grzegorz Jastrzębski, Justyna Wywiórka, Wojciech Sokółowski, Alina Kozera, Maciej Cybulak, Marlena Misztal, Justyna Babiracka, Patrycja Olender.

Zielarstwo i terapie roślinne – Hanna Morkowska, Michalina Bórkowska, Agnieszka Walasek, Bartłomiej Byczkiewicz, Justyna Bekier, Małgorzata Kuśmier, Małgorzata Czopik, Małgorzata Ewert-Manikowska.

Rok 2018 został ogłoszony przez Konferencję Episkopatu Polski Rokiem św. Stanisława Kostki, patrona Polski oraz dzieci i młodzieży.

Ad maiora natus sum

Polscy Biskupi wiedzą doskonale, jak wiele dobra daje stara rzymska zasada: *Verba docent, exempla trahunt*. Dlatego po przeżyciu spotkania ze świętym bratem Albertem, którego wspominaliśmy w ub.r. liturgicznym, zdecydowano, że w tym roku zgłębimy walory świętego Stanisława Kostki.

Uzasadnienie takiego wyboru

Przybliżając Polakom postać tego niezwykłego człowieka, który przeżywszy kilkanaście lat, zasłużył sobie na niewiędzący wieniec chwały, pasterze Kościoła w naszej Ojczyźnie napisali: „O tym wyborze zadecydowała zarówno 450 rocznica jego śmierci, jak i tego-roczny program duszpasterski Kościoła w Polsce. Jeśli mamy w tym roku rozważać osobę i dary Ducha Świętego dane w sakramencie bierzmowania, nie może być lepszego patrona niż ten, który został uzdolniony przez Ducha Świętego do mężnego wyznawania wiary w dojrzały i niebanalny sposób. [...] Ważnym motywem ogłoszenia roku 2018 Rokiem św. Stanisława Kostki jest także zwołany na październik w Rzymie Synod Biskupów, poświęcony młodzieży i rozeznawaniu powołania. Dobrze przygotowanie do tego Synodu jest wspólnym zadaniem dla duszpasterzy, rodziców i wychowawców, a także młodzieży, której przez całe stulecia patronował i nadal patronuje św. Stanisław Kostka. W 100. rocznicę odzyskania niepodległości nie zapominajmy również, że już w 1674 r., a więc jeszcze przed kanonizacją błogosławionego Stanisława Kostki, papież Klemens X ogłosił go patronem Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego”.

Biogram tegorocznego patrona

Stanisław urodził się dokładnie w połowie XVI stulecia w Rostkowie, na Mazowszu. Rodzina, z której się wywodził, należała do bardziej znaczących w ówczesnej Rzeczypospolitej. Jego ojciec był kasztelanem, a krewni zajmowali ważne stanowiska w Polsce Jagiellonów i Wazów. Nic dziwnego, że rodzice zadbali nie tylko o rodzime, ale także europejskie wychowanie syna. Dowodem tego jest fakt, że młody Stanisław wraz z bratem został wysłany do elitarnego kolegium jezuitów w Wiedniu. Stanisław szybko zrozumiał, że nauka jest

wstępem do świadomego podejmowania służby Kościołowi i narodowi, z którego się wywodził. Polacy szybko odwdzięczyli się młodemu człowiekowi. Patrząc na wiedeńską edukację i jezuicką pedagogię Stanisława, można powiedzieć, że dostrzeżono w nim patrona obrońców cywilizacji łacińskiej. Taka postawa Polaków doprowadziła do szybkiej jak na owe czasy kanonizacji, która odbyła się w 1726 r. W międzyczasie świętemu Stanisławowi przypisano zwycięstwo Polski nad Turkami pod Chocimiem. Król Jan Kazimierz uważał, że jego orędownictwu zawdzięcza zwycięstwo pod Beresteczkiem w 1651 r. Święty Stanisław Kostka wpisuje się zatem w najważniejsze wydarzenia pierwszej połowy XVII w. Dlaczego? Wydaje się, że młody Kostka nie był rycerzem, nie służył w armii. Stoczył jednak bitwę z samym sobą, z własną słabością, aby służyć Bogu i Kościołowi katolickiemu w czasach wielkiego zamętu, zwłaszcza o charakterze religijnym. Godzi się w tym miejscu przypomnieć, że cała Europa, dotychczas zjednoczona pod berłem Chrystusowego krzyża, niesionego przez Biskupa Wiecznego Miasta, właśnie w tym czasie była pogrążona w walkach religijnych. Chrześcijaństwo miało jednoczyć okropnie dzieliło.

Młody Stanisław dostrzegał to wielkie zło płynące z ludzkiego rozumienia chrześcijańskiej rzeczywistości. W jego wiedeńskim życiorysie zapisano: „Uczył się, aby podobać się Bogu i ludziom, a w przyszłości Ojczyźnie i sobie samemu przynieść korzyść. Czynił to w duchu głębokiej pokory i pobożności. Mimo iż spotykał się z brakiem zrozumienia, w środowisku kolegów nie wstydził się modlitwy i medytacji. Powtarzał, że trzeba więcej podobać się Bogu niż bratu”. Wychowany w kulturze renesansu za swoją życiową dewizę obrał wyznaczenie: Do wyższych rzeczy zostałem stworzony i dla nich winieniem żyć. *Ad maiora natus sum*. Nie było w tych słowach pychy ani pogardy dla tego, co małe, ale świadomość godności człowieka i tęsknota za tym, co święte i doskonałe. Żyjąc w atmosferze zmagania kościelno-protestanckich, pozostał zawsze wiernym katolickiej prawdzie życia. To jest niezwykle ważne także dzisiaj, kiedy to prawie cały świat tej prawdzie próbuje zaprzeczyć.

Oprac. ks. dr Stanisław Siczka

Świątynia Nieba

Fot. Katarzyna Skrzypczak
Czytaj s. 15

Wielki Mur Chiński

Fot. Katarzyna Skrzypczak
Czytaj s. 15

